

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-ÚTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁMELŐFIZETESI DÍJAK: Brassóban egy hónap 70 lej
negyedévre 190, fél évre 360, egy évre 680 és 10 lej kézbesítési
díj. - Vidékre postai küldéssel 80, 220, 420 és 800 lej
Külföldre negyedévre 370, fél évre 720, egész évre 1400 lejFŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.HIRDETÉSEKET Brassó kivételével kizárólag a PUBLI-
CITERADOR BUKAREST, Strada Berthelot No. 1, vagy annak
fiókjai vesznek fel. APROHIRDETÉSEK közvetlenül a kiadóba
küldendők vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók

Román hang

szólal meg újra a magyarság igaza mel-
lett. Egy elfogulatlan, igazságos, őszinte
román hang. Amelyet nem lehet azzal
vádolni, hogy érdek, barátság, harag
vagy gyűlölet sugallná. Egy román kép-
viselő hangja ez, aki, ha a nemzeti párt
tagja is, a román nemzeti álláspontot, a
románság ideálját és jövőjét nem áldozza
fel az alkalmi pártpolitika szempontjai-
nak. Aki elsősorban román és mint ilyen
érzi a hozzávaló jogot, hogy szabadon
nyilatkozzék az uralkodó rendszerről és
annak balfogásait, fatális irányban ha-
ladó munkáját alaposan megbirálja, kár
hoztassa, radikális javulásra ösztönözze.
Aki szembe meri állítani a multat a je-
lennel, amannak a kultúra fejlődésére
áldásos hatását emennek a káros, rom-
boló hatásával.

Pop Ghitának a Romania című lap-
ban megjelent vezércikkéről van szó. A
kiváló képviselő, aki nem először tör
lándzsát az elnyomott igazság mellett,
a felekezeti iskolákról ír. A kormány ama
törekvéséről, hogy a román egyházak ál-
tal fenntartott iskolákat államosítani akar-
ja. Tiltakozik e szándék ellen és az argu-
mentumok fegyvertárából halálos erejű
érveket visz harcba. Azt vallja legfőbb
hitvallásul — és állásfoglalásának ez a
legnagyobb erőssége — hogy az erdélyi
kultúra sokkal régibb, tartalmasabb és
magasabb szellemű, mint a regáti, s fő-
képp a besszarábiai. Mikor tehát a kor-
mányzat ennek a fejlettebb kultúrának
a bástyáit akarja lerombolni, nemcsak
jogtalan, de oktalan politikát is folytat.
Mindenütt a civilizált világban a gazdag
erőforrásul szolgáló nemzeti javakat meg-
szokták becsülni, újabb védőövekkel von-
ják körül és hozzájuk emelik a náluknál
kisebb, erőtlenebb, fiatalabb alkotásokat.
Vagyis nem a fejlett, erőteljes és gazdag
erdélyi kultúrát kell a regáti és besszará-
biai kultúra színvonalára leszállítani, ha
nem megfordítva, emelt kell annak az
évszázadokon át kialakult, viharokkal
büszkén dacolt, s a külföld szemében is
fontossá vált magaslataira emelni.

Megállapítja a román képviselő cik-
ke, hogy az erdélyi román iskolák e ma-
gasabb kultúrája sokkal kedvezőbb at-
moszférában fejlődött, mint aminőben ma
a kormány a saját képére akarja átfor-
málni. Más szóval, a mi szavunkkal, a ma-
gyar elnyomás korszakában a román
kulturális intézmények szabadon fejlőd-
hettek, s a nép, a román nép is nagyobb
műveltséget sajátíthatott el, mint az öki-
rályság román népe.

Pop Ghitá eme nagyérdemű fejtege-
tése világánál egy konok, képtelen és
káros felfogás oszlik el, egy önámító s
másokat is megtévesztő rabulisztika vá-
lik üres szólamná: mintha a politikai
felszabadulás egyúttal kulturális felsza-
badulást jelentene. Ha úgy volna, nem
kellene öntudatos, nemzeti érzésű faj-
románoknak is tiltakozniuk a saját is-
koláik átforgatása ellen, nem kellene kéz-
zeléssel védekezniük a regáti szel-
lem mindenáron való rányomtatása ellen.

A régibb erdélyi román iskolák, az
ittani románság nagyobb intelligenciája,
a jóval kevesebb analfabéta, az általa
nos művelődésben való nagyobb és in-
tenzívebb részvétel, amire a román kép-
viselő összehasonlító cikke utal, egy-egy

bizonyosság az egykori magyar uralom tü-
relmessége és a mai bukaresti kormány-
zat elfogult türelmetlensége mellett.

Es ha a román képviselő a román
felekezeti iskolákat kénytelen ettől az
iránytól védeni, nem jajdulunk-e fel jog-

gal mi és nem hivatkozunk-e mi is jog-
gal a mi évszázados iskoláinkra és ma-
gasra növekedett kulturánkra?

Erdélynek, s az erdélyi műveltségnek
megbecsülése Románia virágzó jövőjé-
nek egyik legfontosabb feltétele.

Kihirdették Jassyban az ostromállapotot

Megesküdött Zelea Codreanu és Motza...

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósító-
jától.) A jassyi merénylet ügye még mindig
lázasan izgalomban tartja nemcsak Jassy la-
kösságát, hanem az illetékes politikai körö-
ket is, akik most belátják, hogy az a szabad-
jára engedett agitáció, amellyel szemben a
kormány semmiféle intézkedést sem tett, a
legsúlyosabb visszaélésekhez vezet. A kor-
mány legalább igyekszik úgy feltüntetni a
dolgát, mintha ezt tényleg belátná, s ahogy
kormánykörökben beszélnek, Bratianu Jonel
már a legközelebbi napok egyikén benyújt-
ja a parlament elé azt a két törvényjavas-
latot, amely

a vagyon és életbiztonságot

az államban — a köztisztviselőkre nézve —
fokozottabb mértékben biztosítani fogja.

Ugyancsak a kormány intézkedésére még
e hét folyamán, valószínűleg esütőtörökön, egy
vegyes katonai és polgári bizottságot állíta-
nak össze, amelynek feladata lesz, hogy a di-

ákmozgalmakkal szemben életbeléptetendő
rendszabályokat megbeszélje.

A beavatottak értesülése szerint a kor-
mány még a mai napon intézkedik, hogy

Jassyra és környékére elrendeljék
az ostromállapotot.

Eskü a templomban

Az újabb nyomozás megállapította, hogy
az idősebb Zelea Codreanu és Motza Juon
a gyilkosság után még vasárnap is Jassyban
voltak, sőt a vasárnapi istentisztelet után a
mitropolian az oltár előtt esküt is tettek,
hogy az ügyben

semmiféle hatóság előtt sem fog-
nak vallomást tenni.

Az eskü után utaztak csak el. Motza vi-
dékre, az idősebb Zelea Codreanu pedig Ro-
manba, ahol még aznap este diszes bankett
keretében megünnepelte a gyilkosságot.

Mit tud Vaitoianu miniszter?

Panamaszervezet, amely az egész államvasuti apparátust behálózta
Hogyan kell a használható vasuti kocsikat kijavítani?

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudó-
sítójától.) Vaitoianu közlekedésügyi mi-
niszternek az az elhatározott lépése,
hogy a király elé akarja vinni azokat a
panamákat, amelyeket az általa szer-
vezett

panama kikutató bizottság

talált a közlekedésügyi miniszterium-
ban, a politikai életben vegyes érzelme-
ket váltott ki. Az ellenzék oldalán tagad-
hatatlan kárörömmel szemlélik az ese-
ményeket, ami pedig a felháborodást il-
leti, az a kormánypártiak körében dű-
hög. Ez a felháborodás azonban a leg-
kevésbé sem azért dűhög, mert a pa-
namákat elkövezték, és hogy azok egy-
általán megtörténhettek. Ehhez a libe-
rális felfogás sokkal erősebb és edzet-
tebb, ezt a részét könnyen elviseli.

A felháborodás éle Vaitoianu miniszter ellen irányul

részben azért, mert a panamákkal most
a válság idején hozakodik elő s ezzel a
cselekedetével teljesen kimeríti azt a
fogalmat, amelyet a büntetőtörvény-
könyv

zsarolásnak minősít.

Másrészt azonban azért is illetik szem-
rehányással, mert, ha már a panamákat,
leleplezte, miért hallgatott eddig, holott
ezekről már négy hónappal ezelőtt tu-
domása volt.

Vaitoianu azonban a felháborodás
és szemrehányás hangjai nem zavarják.
Egyelőre nyílegyenesen halad abban az
irányban, amelyet az utlevélpanama ki-
robbanása idején megkezdett és — a
hogyan ő mondotta —

nem nyugszik addig, míg minden
panamistát, akit csak elérhet, a

nyilvánosság előtt pörére nem
vetkőztet.

Miben áll a vasuti panama?

Azok az akták, amelyeket Vaitoianu
közlekedésügyi miniszter magával vitt
Szinajába, hogy azokat a király elé ter-
jessze,

nagyon is beszédesek.

Ezekből az aktákból kiderül, hogy a régi
közlekedésügyi rezsim alatt az egész ál-
lamvasuti szervezetet egyetlen hatalmas
és a liberális érdekek szolgálatában álló
panama rendszer hálózta be. Nem volt
az államvasutak munkásságának és ügy-
körének egyetlen ágazata sem, amely ér-
dekelve ne lett volna a panamaszerve-
zetnek, különösen azonban

a vagonjavítások körül

történtek a legarcátlanabb visszaélések.

Vaitoianu aktái ezekről a vagonjavi-
tási panamákról nagyszerű dolgokat
mondanak, s nem kevesebbet állapíta-
nak meg, mint azt, hogy a liberális kor-
mány által támogatott vagonjavító mű-
helyek

ezerszámmra kapták a teljesen ép
és használható vagonokat „javi-
tás” céljából.

A vagonjavító műhelyek persze hozzá
sem nyultak a kocsikhoz, ellenben — a
közlekedésügyi miniszterium tudtával és
beleegyezésével — hatalmas összegekről
kiállított számlákat terjesztettek be, a-
melyeknek ellenértékét tényleg fel is vet-

A lej Zürichben
zárlatkor 2.90

ték. Megtörtént pedig ez ugyanakkor, a mikor a nem liberális vagonjavító műhelyek, amelyek tényleg javításra szoruló kocsikat kaptak, még máig sem tudtak pénzükhöz jutni.

A szervezett „vagonjavítás”

A liberális vagonjavító műhelyek naponként kapták a kocsiszállítványokat „javítás” céljából. A rendszer az volt, hogy a javításra szorult vagon a műhelybe való megérkezést követő napon egy államvasuti bizottság vizsgálta felül és állapította meg, hogy milyen javításokat kell a kocsin végezni. A műhelynek tehát majdnem huszonnégy órai idő állt rendelkezésére, hogy a beszállított kocszik egyes részeit leszerelje. A bizottság így meg is állapította, hogy a hiányzó részek tényleg pótlandók, s most már a vagon javítónak egyéb dolga nem volt, mint

a leszerelt részeket ismét visszaszerelni.

A „javítás” megtörtént, mehetett a számla, s a liberális érdekeltségbe tartozó műhely urai hamarosan zsebrevágták a számlák busás összegét olyan munkáért, amit tulajdonképpen nem végeztek.

Ilyen és hasonló tények sorakoznak egymásután Vaitoianu doszárjaiban. Vaitoianu ilyen okosan végezte a maga dolgát. A saját házában siet megfojtani a liberális kormányzatot, amelynek most már

erkölcsi kötelessége volna levonni a konzekvenciákat,

eltűnni a szereplés színteréről, s elmerülni a feledés fekete homályába. Ez volna a kötelessége: de ahogyan a liberálisokat ismerjük, a konzekvenciákat nem vonják le. Nem, még akkor sem, ha a kormány minden egyes tagjáról kiderülne, hogy panamázott. A liberális uralom természetesen az, hogy a panama csak megérősíti helyzetét. Ezt tudják jól, és éppen ezért — vigan tovább panamáznak.

A kormány nem hozza nyilvánosságra az utlevélpánama aktáit

Marzescu miniszter szerezcsent mosdat A kamara mai ülése

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kamara mai ülésén Jacobescu parasztpárti képviselő a Besszarábiában uralkodó visszás helyzet ügyében interpellált, s szavát tette az ott elkövetett gyilkosságokat. Azután

Huszonnégy órát várok

Madgearu parasztpárti képviselő szólalt fel, az utlevélpánamáról beszélt és hangoztatta, hogy a kormányelnök erre vonatkozó megnyugtató bejelentéseivel a parlament korántsem vette le a napirendről ezt a felháborító visszaélést. Követeli, hogy a kormány mutassa be azoknak a személyeknek a névsorát, akik részt vettek a Petrolul National alapításában, ugyancsak követeli a parlamenttől, hogy a tagjainak kiszolgáltatását is, akik utlevélbeszerzési ügyekben kilincseltek a hivatalnoknál. Végül követeli, hogy a kérdés tüzetes megvizsgálására egy parlamenti bizottság küldessék ki.

— Huszonnégy órát várok — mondotta Madgearu — s ha ennek leteltével nem kapok kielégítő választ, úgy a legerélyesebben fogok interpellálni ebben az ügyben.

Adják ki az iratokat

Mirco parasztpárti képviselő a következő szónok. Pontos jelentést kért az utlevélügyben a vizsgálóbíró előtt levő összes ügyiratokról.

Marzescu igazságügyminiszter (izgatottan közbevág) Mindenki tudja, hogy ebben az ügyben titkos vizsgálat folyik, tehát egyetlen ügyiratot sem lehet ezidőszáig a nyilvánosság elé hozni. Kijelenthetem azonban, hogy

az utlevélügybe a parlament egyetlen tagja sincs belekeverve,

nevetesegek tehát ebből a dologból pártkérdest csinálni.

Mirco ellenvetésére a leghatározottabban kijelenti az igazságügyminiszter, hogy nem adhatja ki a vizsgálati stádiumban levő ügyiratait. Ami pedig ama bizonyos feljelentést

illeti, amelyet Vaitoianu miniszter tett az ügyészségnek, abban kijelentése szerint sem az államvasutak ielánlegi, vagy egykori igazgatóiról, sem miniszteréről nincsen szó. Szerinte az egész ügyben csak egy szolgálati igazgató és egy magánvállalatnak az építőmérnöke van kompromittálva.

Ezután attért a kamara a napirenden szereplő felirati javaslat vitájára.

Dumitrescu liberális képviselő éles kirohantást intézett az ellenzéki pártok ellen és a felirati javaslat mellett nyilatkozott. Ugyan

ilyen szellemben szólalt fel Magura liberális képviselő is.

A szenátus

ülésén Vaitoianu Arthur közlekedésügyi miniszter megismételte az igazságügyminiszternek az ő feljelentésére vonatkozóan tett kamarai nyilatkozatát. Szöcs Géza és Harnas liberálistá párti szenátorok felszólalása után Costachescu parasztpárti szenátor szót hozza a felirati vitához. Támadta a liberális uralmat és a kormányzat sürgős távozását követelte.

a Magyar Párt brassói tagozata a direktórium mellett döntött

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) A Magyar Párt november 30-iki országos nagygyűlése előtt élénk tevékenység uralkodik a vidéki tagozatok körében is. A megbeszélések és tárgyalások homlokterében a központi intézőbizottságnak október 18-iki ülésében meghozott azon határozata áll, mely szerint a központi intézőbizottság a nagygyűlésnek azt fogja javasolni, hogy ne elnököt, hanem egy kilenctagú direktóriumot válasszon. A direktóriumra vonatkozólag 16 szavazattal kettő ellenében meghozott határozat és állásfoglalás ellen igyekeznek ország-szerre hangulatot teremteni azok, akik kissé elcsúsztatva Bernády György elnöksége mellett foglaltak állást és most a di-

rektórium létesítésében terveik hajótörést látják. A magyarság komoly tömegei és a párt kiépített vidéki szervezetei azonban a központi intézőbizottság helyes álláspontja mellé tömörülnek és egymásután jelentik ki, hogy szolidárisak a központi intézőbizottsággal és a nagygyűlésen a direktórium mellett fognak állást foglalni. A Magyar Párt brassói tagozata is foglalkozott ezzel a fontos kérdéssel és egyhangú határozattal a direktórium mellett döntött és ennek megfelelően utasította a közgyűlésre megválasztott képviselőit, hogy a központi intézőbizottságnak a direktóriumra vonatkozó javaslatát támogassák.

Bukarest legmagasabb körei is kompromittálva vannak az utlevélpánamában

Minden nap újabb szenzációkkal szolgál a panama ügyében

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nyomozás az utlevél panama ügyében szakadatlanul folyik és ahogyan a jelekből ítélni lehet, a legközelebbi napok szenzációs leleplezésekkel fognak szolgálni a panamában szereplő személyekre nézve. Egyelőre a hatóságok titkolózásban burkolják a vizsgálat eddigi eredményeit, már csak azért is, mert olyan személyek is szerepelnek a panama ügyében, akik a társadalom magas köreiben fordulnak meg.

Igy például beavatottak teljes határozottsággal beszélnek, hogy

a bűnügy szereplői között van egy magasrangú nő, akinek kitűnő összeköttetései vannak az udvarnál.

Erre a nőre rábizonyult, hogy az utlevélpánamában tevékeny részt vett, s az ő kezén nem kevesebb, mint

kétszáz utlevél

fordult meg. Bebizonyult azonban az is, hogy ez a magasrangú nő, aki a jótékonykodás terén is nagy szerepet játszik, az utlevelek körül nem jótékonykodott, sőt a kétszáz utlevél ügyében

busás sápot vágott zsebre

A leleplezés Bukarest előkelő köreiben óriási feltűnést keltett, sőt ezekben a körökben most páni félelem is uralkodik, mert — mint mondják — újabb leleplezésekre van kilátás.

Anglia választ

Heves kommunista agitáció folyik az egész országban — Csütörtökön hirdetik ki az eredményt

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma, szerdán kezdődtek meg Angliában a választások. A választási küzdelem heves és elszánt: a munkáspárt minden eszközt megragad, hogy legalább azt az arányt érje el, amelyet az elmúlt választásokon elért. A kortes harcok a legnagyobb szenvedéllyel folynak, s a gyűlésekről beérkező hírek nem egy helyről súlyos lefolyású verekedésekről számolnak be, sőt Readingben maga a konzervatív jelölt is összeverekedett az ellenjelölttel.

A kommunista propaganda a választásokon tetőfokát érte el. Az agitátorok eldörögtek, hogy a munkásoknak, s a vörös propaganda annyira ment, hogy

Macdonaldot Shettieldben a ki-

A magyar-orosz kapcsolat

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Independance Roumaine vezetőcikkben foglalkozik Magyarországgal és szovjet Oroszországgal diplomáciai összeköttetésének a felújításával.

A bukaresti kormánylap a magyar nemzetgyűlésen elhangzott beszédekből nem tudja megállapítani az összeköttetés felvételének igazi indítóokait, de Bethlen miniszterelnök állítólagos organumában a Revue de Hongrie-ban megtalálni vélte azokat. Egy cikke ennek a folyóiratnak, miután a gazdasági okokat fejtegette, a következőket mondja: »A diplomáciai indokok még parancsolóbbak. Külpolitikai szempontból Oroszország és Magyarország közt semmi konfliktus, ellenkezőleg: érdekeik sok tekintetben azonosak. Oroszország

vonult választók vörös zászlókkal és kommunista jelvényekkel fogadták.

A választások reggel hét órakor kezdődtek meg, s éjjelig tartanak. Kétszázhuszonnégy kerületben azonnal, a többiben csütörtökön hirdetik ki az eredményt.

Az ötszázharminchárom mandátumra ötszázharminchat konzervatív, ötszázharminchárom munkáspárti, háromszázharminc liberális és hetvenhét független jelölt lépett fel. Harminckét kerületben eddig egyhangúlag tizenhat konzervatív, kilenc munkáspártit, hat liberálist és egy pártunkivültit már megválasztottak. Negyvenhárom kerületben a konzervatívok a liberálisokkal paktumot kötöttek.

nem irta alá az ugynevezett békeszerződéseket, melyeket Párisban az érdekelt államok kizárásával gyártottak és ha egyszer tagja lenne a népszövetségnek, valószínűleg arra törekednek, hogy a lehetetlen szerződéseket revízió alá vegyék. Magyarország természetesen minden erejéből támogatna ilyen törekvést. Meg kell állapítani, fűzi hozzá a bukaresti lap, hogy a fejtegetések után, melyekhez minden kommentár felesleges, a Revue de Hongrie dühösen nekimegy Poincarénak, azaz Franciaországnak, melyet a cári Oroszországgal együtt az európai háború felidőzőjének tart.

Bethlen az Independance szerint kétféle politikát üz: hirdeti Magyarországot legbékésebb törekvéseit és egyúttal a Revue útján az igazságtalanság jajsavával tölti be a világot.

Nincs még miniszteri listája az Avarescu-pártnak

Trancu Jasi nyilatkozik a Brassói Lapoknak a politikai helyzetről

BUKAREST. (A Brassói Lapok kiküldött munkatársától.) Az utlevél panama ügye rendkívül nagy hullámokat vetett a belpolitika tengerén és ezek a hullámok, ha csak Bratianu Jonel régi ügyességével nem vezeti le a dolgok erjedését, előntéssel fenyegethetik a kormányt. Ezekben a nehéz napokban a politikai élet figyelme ismét Avarescu generális pártja felé fordul, mert a fővárosban sokan őt tartják egyedül képesnek arra, hogy a liberális párt esetleges, de semmi esetre sem valószínű távozása esetén kormányt alakítson. Avarescu tábornok nincs Bukarestben, megérkezését hívei a közel napokra várják, úgy, hogy tőle magától nem érdeklődhettem a jövő politikájának lehetősége felől. Ellenben alkalmam volt Trancu Jasi volt népjóléti és munkaügyi miniszterrel beszélni, aki örömmel vállalkozott arra, hogy az Avarescu párt — amelynek ő vezető tagja — készülődéseiről a Brassói Lapok közvéleményét informálja.

Trancu Jasi korán kelő ember, reggel 8 órára kiretett magához, gyönyörű kis villában lakik, dolgozó szobája tömve van könyvekkel, ő pedig íróasztalánál ülve reggelizik. Most már a könnyű cigarettánál tart és most már semmi természetes akadály nincs annak, hogy a politikáról beszéljünk.

— Nem hiszem, hogy az utlevél panama ügye a liberális kormányra nézve döntő jelentőségű konzekvenciákat vonjon maga után. Bratianuék uralma alatt voltak már panamák, amelyek után nem mondott le azonnal a kormány, meg vagyok győződve arról, hogy még lesznek is, amelyek után a kormány szintén a helyén fog maradni. —

Sokkal nagyobb horderejű és tisztára politikai momentumok

lesznek azok, amelyek Bratianu Jonel és társait arra kényszerítik majd, hogy helyüket átadva hosszú lélegzetű diktatúrájukról mea culpázva számot adjanak. — Hogy ez a bukás mikor következik be, nem lehet megjósolni, hiszen Bratianu Jonel a parlament két háza többségének „bizalmát” bírja és a számbelileg igen kicsi ellenzéknek, amelynek körében állandó a torzsalkodás, nagyon nehéz dolga van a mamelukok zárt falanjával szemben.

Közeledik a párt nagygyűlése

— Az Avarescu párt munkásságának nagy részét most a közelgő kongresszus előkészületei foglalják le, november huszonegyedikén, huszonkettedikén és huszonharmadikán gyűlnek össze Bukarestben a tábornok politikájának hívei, hogy kritikát hallgassanak és kritikát alkossanak a kormány működéséről. Ez a kongresszus nem vonultatja majd fel a párt híveinek tömegeit, mint a tavalyi, tehát nem numerikus erejéről, hanem organizációjának hatalmasságáról akar képet adni. A tárgysorozaton sem politikai kérdések szerepelnek, hanem gazdasági, pénzügyi és lakásügyi problémák, úgy, hogy ez a kongresszus egész románia intellektusainak gazdasági megmozdulása lesz.

— Mi lesz a kongresszus tárgysorozata Miniszter ur? — kérdezem.

— A pontos program még nincs összeállítva, vezérünk nincs a fővárosban és így végleges megállapításokat nem tehetünk. Egészen bizonyos, hogy az általános politikai és gazdasági situációt Avarescu tábornok vizsgálja majd, én pedig kedvenc témámmal az olyan óriási fontosságú és az emberi életre társadalmi és politikai kialakulásokra annyira döntő jelentőségű lakáskérdéssel foglalkozom majd. A lakásügy ma a legfontosabb szociális kérdés, amelyet a kormány feladatának kell tekintenie kéne, dacára annak, hogy az én törvényemet ők antiszociálisnak jelentették ki. Azóta sem próbálkoztak ennek a kérdésnek az elin-

tézésével, pedig Angliában a munkáskormány, amelynek szociális érzékéhez kétség sem férhet, ugyanolyan alapelvek szerint rendezi ezt a problémát, mint a hogy az én törvényem kívánta annakidején rendezni.

Mi lesz a parlamentben?

— Milyen parlamenti szerepe lesz a közeljövőben az Avarescu tábornok pártjának?

— Egyelőre az a helyzet, hogy a párt tagjai tovább is passivitásban maradnak és nem vesznek részt a parlament tárgyalásain. Egyes fontos kérdéseknél azonban lehetséges, hogy Avarescu és hívei megjelennek a házban, hogy ott tiltakozzanak a kormány abszolutistikus javaslatának törvényerőre való emelése ellen. Ez csak igen nagy horderejű kérdéseknél történhet meg, így pl. a közigazgatási reform és a választójogi reform tárgyalása kapcsán óhajt Avarescu tábornok felszólalni. — Egyébként a párt a napi politikai küzdelemben nem vesz részt, így van most egy üres szenátori hely, amelynek esélyei egészen bizonyos a mieink lennének, azonban nem veszünk részt a választásban és egész biztos, hogy liberális szenátor kerül a kerület nyakára. Mi aktivitásunkat arra az időre tartogatjuk, fegyvereink óriási tárat akkorára tesszük félre, amikor a kormányzat rendes, törvényes és alkotmányos eszközöket fog

felhasználni arra, hogy uralmát biztosítsa és akaratát keresztül vigye.

Még nem érett meg a helyzet Avarescuék számára

— Igaz-e az Miniszter ur, hogy Avarescu teljesen kész miniszteri listával várja designálását?

— Naivitás, a helyzet ma az, hogy Bratianu nem akar elmenni és valószínűleg bele telik még egy kis idő, amíg elhatározza magát, hogy helyét átadja. Neveltséges volna és gyerekeségnek nevezhetnők, ha a tábornok már most felké szülne egy olyan kabinet alakítására, amelyre csak jó néhány hónap múlva kerülhet sor. Annyi bizonyos, hogy Avarescu az egyetlen ember Romániában, aki mint miniszterelnök szóba jöhet és aki pártjának nagy organizációja és tökéletes egysége révén biztosítani tudná az ország ügyeinek nyugodt vitelét. Ha arra kerül a sor egészen bizonyos, hogy megtudja alakítani a kormányt, nálunk személyi harcokról, miniszteri tárcákért való tülekedésekről nem lesz szó, minden ember arra a helyre kerül majd, amely tudása, tehetsége, képzettsége szerint megilleti. Ha nem is mondjuk azt, hogy Románia Avarescu esetleges miniszterelnöksége alatt tejjel-mézszel folyó Kanaan lesz, annyi bizonyos, hogy a mostani lelkiismeretlenségek és sorozatos botrányok megszűnnek és Romániát a korrupció helyett a józan ész és a lehetőségek meglátása fogja kormányozni. (t. l.)

Element a távirat Oroszországnak . . .

A francia nacionalisták katasztrófától féltik az országot a szovjetkormány elismerése miatt

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A világpolitikai helyzetben tegnap este jelentős haladás történt. Herriot kormánya hivatalos táviratban értesítette a szovjetkormányt arról, hogy de jure elismeri, s kész vele a diplomáciai viszonyt haladéktalanul felvenni. A távirat szövege a következő:

„Az ez év június tizenhetedikén hozott kormányhatározat, valamint az arra ez év június tizenkilencedikén az orosz kormánnytól érkezett válasz értelmében közlöm, hogy Franciaország kormánya

kész az orosz néppel a legteljesebb barátságos viszonyra lépni

s épen ezért elismeri az orosz szovjetkormány uralmát de jure is mindama volt orosz birodalmi területek felett, ahol a lakosság

a szovjet államformát akceptálta. Franciaország kormánya hajlandó azonnal felvenni a diplomáciai összeköttetést Oroszországgal és várja az erre vonatkozó intézkedéseket.

A távirat megküldését ma proklamációban tudatta Herriot a francia néppel, s most tizenkét órával a proklamáció megjelenése után már meg lehet állapítani, hogy Herriot lépését a francia lakosság a

legvegyesebb érzelmekkel fogadta,

annak ellenére, hogy az nem jött meglepetésképpen, hiszen a de jure elismerés ténye már június óta befejezett dolog volt. Különösen nacionalista körökben keltett nagyobb emóciót a távirat, s Herriot lépésében Franciaországnak katasztrófa felé indulását látják.

Vaitoianu tábornok éhségstrájkot kezd?

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Elizabeta-szanatóriumban ápolás alatt álló Vaitoianu Alexandru tábornok állapota napról-napra súlyosodik. Amellett, hogy a lövés által okozott seb állandóan gennyesedik, a tábornok ereje állandóan gyengül.

A beteg tábornokot tegnap meglátogatta a felesége, s férjét

a legvigasztalanabb állapotban találta.

A tábornok állítólag kijelentette, hogy éhségstrájkot kezdett, ami — tekintve gyengeségét — rohamosan a végső katasztrófához fog vezetni. A tábornok kérte a feleségét, hogy értesítse állapotáról az ügyészséget, s egyben közölje, hogy

vallomást akar tenni.

A tábornok neje azonnal értesítette erről a kívánságról az ügyészséget, mire Bristoreanu vezető ügyész és Mozsos ügyész tegnap este hét órákor meglátogatták a tábornokot s vele két óra hosszút tárgyaltak bezárt ajtók mögött. A tárgyalás anyagát természetesen

a legnagyobb titokban tartják, beavatottak szerint azonban a tábornok lényeges vallomást nem tett, mindössze

megismételte mindazt, amit eddig jegyzőkönyvre adott.

Az ügyészek távozása után egy kis tejet vett magához a tábornok.

Pénzügyminiszterek konferenciája

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Clementel elnöklése mellett megkezdődött a szövetséges pénzügyminiszterek konferenciája. A főkérdés a német fizetések felosztása.

A német nacionalistákat bele kell kényszeríteni a kormányba

MÜNCHEN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A demokrata pártbizottság ülésén Gessler hadügyminiszter kijelentette, hogy a nemzetieket rá kell kényszeríteni arra, hogy a kormány felelősségében osztozzanak.

Rövid hírek mindentelől

BUDAPEST. Horthy kormányzó báró Bronemissza stockholmi svéd-dán-norvég követet állásától felmentette.

BELGRAD. A király Timotievics Koszta demokrata képviselőt, volt belügyminisztert megbízta a koalíciós kabinet megalakításával.

PARIS. A jóvátételi bizottság kommunikében közli, hogy Belgium és Franciaország teljesítette Németország gazdasági és pénzügyi egységének visszaállítására megállapított londoni programot.

Polgár-főherceg

Wölfling Lipót emlékiratai — Kiváncsi szemek — Pia Monica születése — Megérkeznek az aranyak — Kész a megállapodás a bécsi udvarral — Veyrierben — Előkészületek a házasságra — Amikor a polgári főhercegnek a hatósági közegekkel akad dolga

(Nyolcadik közlemény)

„Tudja, ki lakik nálunk?”

A tanácskozások ápriliséig húzódtak, s én közben Adamovics Vilával nyugodtan éltem Montreuxben. Kezdetben az étteremben étkeztünk, de a szálló vendégeinek kíváncsiságára felette kellemetlenné vált. Természetes volt, hogy kitűnő attrakció voltunk a közönség számára. Már megérkezésünkkor mindenkihez ezzel a kérdéssel fordult a portás:

— Tudja ki lakik nálunk? — s mindjárt egy felette fantasztikus mesét adott elő. Hány szor láttam elmenőben, hogy a portás, borralvalóval a kezében suttog a szálló vendégeivel. Ha bementünk az étterembe, ahol fenn tartott asztalunkhoz a vendégek között kellett elvonulnunk, mindenki felpillantott, ránk bámult, s megkezdődött a suttogó terefere, a lorgnonok zavartalanul szegeződtek felénk, sőt színházi látszóvek is függtek rajtunk, s ez tartott mindaddig, míg el nem mentünk.

Tavas

Kinos és terhes volt ez a helyzet. Mindig utáltam a címmel és ranggal való hengegést, ha az arra való jogot csak a születés adta meg. Most végre hosszú küzdelmek után meg szabadultam ettől az illuzórius kiválóságtól, s mégis még mindig a kíváncsiság központjában álltam. Így elhatároztuk, hogy a jövőben „Salonunkban fogunk étkezni. Nehogy az erkölcsi törvények ellen vétünk, külön-külön szobákban laktunk, amelyeket egy kis szalon kötött össze. De hát egész nap csak nem ülhetünk otthon. Az enyhe lég, a tavasz sugallata, amely a hóval fedett hegycsúcsok között is oly nagy hatással volt reánk, a levegőre csalt bennünket. Mindenki ismert, senkisé nem köszönt, de mindenki bámszan meredt reánk. Montreux felett meszsze sétákat rendeztünk Territet és Clareus felé, a réteket nemsokára hóvirág és nárcisz tenger borította, mindenütt rügyfakadás: a genfi tóra ráfeküdt a tavasz, s alig pár száz méternyi magasságban a hegycsúcsok hó és jég feküdt, s a sodronykötélpályák rödlizőkat és skiezőket hoztak Caux és Rochers de Naye felé.

Mi történt ezalatt a drezdai udvarnál?

Testvérem ez alatt saját elhatározásából Forel professzor nyoni intézetében tartózkodott, hogy ott elmebeli állapotát megfigyeltesse. Ez a veszélytelen elmebajosok szanatóriuma volt. Nehányszor meglátogattam itt, s a kertben sétálgattunk. Forel professzor, az elismert tekintély, testvéremet tökéletesen egészségesnek találta, s megállapította azt is, hogy a szökés idején szintén normális volt. Lujza már belenyugodott abba a gondolatba, hogy Gironnal szakítania kell. Lachenal ajánlotta ezt. Kezdetben könnyűnek látszott az ügy, de amikor Giron ügyei rendezésére Brüsszelbe utazott, s onnan nem tért többé vissza, Lujza mégis nehezen viselte ezt a megpróbáltatást. De Lujza mindig okos nő volt. Megtanulta, miképp kell az elkerülhetetlen sorscsapással bátran szembenézni.

Lujza kijelentette, hogy a születendő gyermek atyja Frigyes Agost. Emiatt is hosszabb tanácskozások indultak meg Lachenal és a szász udvar jogtanácsosa között. A gyermek a királyi család tagjainak kellett tekinteni, s még születése előtt meg kellett állapodni arra nézve, hogy az anyja mikor adja ki az udvarnak. Szászországban a közvélemény élénken kommentálta ezeket az eseményeket, s szinte kivétel nélkül mindenki Lujza pártján állt, s a nép hangulata György király ellen fordult, akinek szűkeblű és borzalmas viselkedése Lujzát szökésre kényszerítette. Ha az uccán elkocsizott, senkisé köszöntötte. S a királyi tilalom ellenére az üzletek kirakataiban Lujza fényképmásolatai tulságosan megszáporodtak.

Április közepe táján édes atyám a lebetegedés előtt álló Lujza számára a lindau villát rendezte be. Lujza egy szobaasszony társaságában egyedül maradt itt. A szobaasszonyt Genfben vette maga mellé, egy szállodai szakács felesége volt; jókedélyű, gondos asszony, aki fáradhatatlan figyelmességgel vette körül Lujzát. Itt látogatta meg Friedrich Raffl páter, a salzburgi ferenczrendi kolostor gvardianja. Gyermekkorunk

óta ismertük, s Lujzának akkori helyzetében igazán szüksége volt megértő gyóntatóatyára; Lujza kérte magához. Kitűnő ember volt. Orientalista és tudós, filozófus és vigasztaló, jókedélyű és finom érzésű. Salzburgban én is el kezdtem héberül tanulni, s nagyszerűen élveztem Dávid zsolnárait eredeti nyelvükön; mindnyájan tiszteltük és szerettük Raffl pátert, mert a megnyugvás sugárzott belőle, amely minden gondot és bánatot átmeneti jelenséggé változtatott.

A gyermek

Lujza május negyedikén került gyermekágyba. Anna testvérem Lindauba utazott, hogy Lujzát ápolhassa. Az újszülött az Anna Pia Monica nevet kapta a keresztségben. Így az Anna név, amely apám szeretett első feleségének neve volt, került a szász udvarhoz.

Lujza, akit most már férjétől, a közben szász királlyá lett Frigyes-től való elválása után Montignoso grófnőnek hívtak, (nevét anyámnak Lucca mellett fekvő kisbirtokáról vette) a nyár folyamán Wartegg várába költözött; a vár nagybátyámé, Róbert pármái hercege volt, aki hosszas könyörgések után néhány szobát berendezett Lujza számára, sőt bért sem követelt tőle. Ami annál figyelemre és elismerésre méltóbb, mert a herceg felette takarékos ember volt.

Aranyak!

Az én ügyeim viszont ez idő alatt rendeződtek. Frischauer dr. Genfben jött, s testvérem jogtanácsosának, Lachenal volt szövetségi elnök lakásában találkoztunk vele. Tipikusan jellemző volt Frischauerre az a kézmozdulat, ahogyan arannyal telt nadrágzsebeit kiürítette, s az aranyat az asztalra szórta. Ez a január elsejéig visszamenőleg bennünket megillető ugynevezett apanázs volt. A pénz, amely április kilencedikén érkezett — ezt a dátumot nehezen fogom elfelejteni! — épen jókor jött. Montreuxban épen az utolsó heti számlámat fizettem ki, s még csak épen annyi pénzem maradt, a mennyivel Genfben utazhattam volna.

Frischauer sokat mesélt nekünk arról az elkeseredett küzdelemről, amelyet családdal kellett vívnia. Atyám személyét az ügyekből újból ki kell kapcsolnom, ő nem vett részt ezekben a tanácskozásokban. Családom lépten-nyomon a császár személyével fedezte magát, s így alig-alig lehetett valamilyen eredményt elérni. Frischauer hát elment Schrott Katalin asszonyhoz, aztán magánbeszélgetést kért Ferenc Józseftől, amely alkalommal a császár a következőket mondotta:

— Lipótnak mindent megbocsátottam, az azonban aljasság volt tőle, hogy a Zürichben írt levelet Genfben adta fel.

A kihallgatás után az ügy kitűnő lefolyásnak indult. Apámmal való jó barátságára hivatkozva a Länderbanknál egy összeget deponált, amely havi háromezer korona apanáznak felelt meg. Ebből az összegből kellett járadékot fizetni, azzal a kikötéssel, hogy a tőke apám halála után a családra száll. Dagályos, hivatalos stílusban megfogalmazott közjegyzői okiratot készítettek ezután, s amikor az én hozzájárulásom is megtörtént, az ügy teljes befejezést nyert.

Készüldés a házasságra

Közben kértem a svájci állampolgárságot. Feltétel volt, hogy két évig megszakítás nélkül Svájc területén lakjak. Vilával együtt átköltöztem Veyrierbe, közel a francia határhoz. Kis városka az Arve mellett, amely folyócska jéghegy, tejszerűen zavaros gleccservízével a Rhone felé szalad. Van nagy, tágas vendéglője, katolikus temploma, néhány jobb épülete, amelyekben a községi előljáróság tanyázott, azonkívül aztán csak parasztházak, sűrű kertek közepén. Köröskörül szép zöld rétek, erdőparcellák és gyümölcsösök. Vilával megbeszéltem, hogy megtartjuk az esküvőt. Ezt a lépést főként azzal indokoltam önmagam előtt, hogy már elég jól ismertük egymást, s már sokat küzdöttünk együtt, jóban, rosszban egymással. Álltunk, én magam polgárember lettem, és semmi sem kötött. Tudtam azonban azt is, hogy családom ezért a házasságért haragudni fog. De még más okok is játszottak közre. Vadházasságban élni nem volt semmiképp

helyénvaló. Rossz szemmel néztek bennünket mindenütt. A négy hónap alatt Montreuxban számtalan kényelmetlen helyzetet éltünk át. Így okosabb lesz, ha megtartjuk az esküvőt. Nyugalmas élet következik ezután. Nem mondhatom, hogy Lujza sürgette volna a házasságot, annál is inkább sem tette ezt, mert azt a rangomtól való lemondás természetes következményének tartotta; ha nem így cselekszem, talán csodálkozott volna. Ki tudja? Tény az is, hogy mint Wölfling Lipótné sokkal kevesebb tekintélye van, mint Lipót Ferdinánd főherceg szeretőjének. De szebb dolog mégis asszonynak, mint lánynak lenni.

Epen házassági készülődéseink miatt költöztünk Vayrierbe. Hat hétig állandóan ott kell laknunk, hogy megesskenek. Előbb rövid néhány napra Münchenbe mentünk, ahol Vilma becsomagoltatta holmijait s egy szállító gondjaira bízta. A Wurzerstarssen a Viktória-penzióban laktunk. Néhány nap múlva visszautaztunk Genfbe, pár napot még Zürichben töltöttünk, hogy egyet-mást bevásároljunk: Vilma menyasszonyi ruhát és kalapot akart venni.

Egy polgár szomorú tapasztalatai

Eleget kellett tenni a házasság megkövetelt formáinak, s ezzel kapcsolatban szerzem polgáremlem első szomorú tapasztalatait. Mindenekelőtt azt kellett kiokoskodni, hogy melyik hivatalhoz és kihez kell fordulni. Kezdetben eredménytelenül jártam-keltem, az ügy felette komplikált volt. Állampolgárságom még nem volt, menyasszonyom pedig osztrák nő. Órákhosszat ácsorogtam tetlenül, unalmas hivatali előszobákban, a melyek telve voltak épp olyan türelmetlen emberekkel, mint én voltam. A »hivatali közegek« nagyon is »rövidek és velősek« voltak.

— Uljón oda! Várjon! — hangzott mindenütt.

Néhányszor megpróbáltam, hogy minden előzetes bejelentés nélkül a főnök szobájába lépjek be. Maguk a várakozók ráncigáltak vissza onnan, egy cseppet sem udvariasan.

— Ne tessék toladodni, maradjon csak itt, várjon míg sorra kerül.

Igen, igen, én most már olyan vagyok mint a többiek.

(Folyt. köv.)

I. oszt.

Férfiöltöny L 1960
Esőköppeny „ 800
Zephiring „ 340

NEUMANN M.
ruhatelepe
BRASSÓ.

II. oszt.	Uri szabóság
III. oszt.	Külföldi gyapju-szövetek engros és detail
IV. oszt.	Uridivat. Habig kalapok. Zephiring, nyakkendő

SZERELVÉNYEK,

olajak, gépszijak, szer-
számok, gummiáruk, fé-
mek, tömitések, tiszt-
títógyapot és minden-
féle műszaki áruk

KAMARYT & MEDER cégnél
BRASOV-TIMIȘOARA.

Szőnyegek,

függönyök, asztal és ágytakarók,
diványtakarók, butorszövetek és
kész matracok

TELLMANN és SPEIL-nél
BRASOV. BUZASOR 8 SZ.

A magyar kisebbség nem járul hozzá a választfelirathoz

Semmi oka nincs rá, hogy bizalommal legyen a liberális kormányhoz
Sándor József nagy beszéde

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Sándor József a parlament tegnapi ülésén a trónbeszédre adandó választfelirat vitája során élénk képekben mutatta be azt a bánásmódot, amelyben a románok erőszakoskodó vezetői a magyar kisebbségeket részesítik és amelyeknek következménye az, hogy a magyarság nem fogja ki a panaszokból méltatlan helyzete miatt s hogy olyan mélységes bizalmatlansággal viseltetik a liberális kormánnyal szemben.

Sándor József beszéde során ezeket mondta:

Uraim! Megmondtam egyszer, hogy a régi román királyságban születve, első tanultársaim és játszótársaim román gyermekek is voltak. Attól kezdve meggyökeresedett szívemben a társadalmi jóindulat és igazság. Megváltozva az erdélyi magyarság sorsa, hittel és reménnyel jöttem ide a parlamentbe, hogy közeledést és megértést fogok keresni a politikai nemzet többsége és az én kisebbségem között.

Az eltüntetett kisebbségek

Nagy volt azonban csalódásom és kiábrándulásom. Három trónbeszédet hallottam, mióta a parlamentben vagyok s egyikben sem, az alkotmányban és az eddigi törvényekben sem vettem észre csak egy szavacskát sem a kisebbségekről, de törvények jelentek meg, amelyekben idegeneknek nevezettünk és így tárgyalt minket az alkotmány megokolása is.

Nem találok semmit a kisebbségekről s mostani trónbeszédben sem, hacsak nem fogadom el mint olyat, azt a sokkal inkább anyagi célzást, hogy t. i. — mi, az ország és a román állampolgárok — teljesíteni fogjuk összes kötelezettségeinket, melyek a szerződésekből folynak, de el vagyunk határozva egyszerre mind, hogy tiszteljük is követeljük azoknak a törvényes jogainak, melyek adatainkból következnek. Igen, Uraim, mint román állampolgár aláírom ezt a meghatározást, azonban kérem, ne feledjék, hogy mi magyarok is vérünkkel, áldozatainkkal vívtuk ki a békeszerződést, mely által itt nem egy menhelyet kaptunk, amint az elnöki megnyitóbeszéd egy célzása mondja; nem letünk idegenek, hanem itthon vagyunk és megőrizzük következésképpen és összefüggőleg ősi jogunkat, hogy ez országnak fiai és valóban egyenlő állampolgárai legyünk.

Egyenlőség és szólásszabadság

A választójogból a forradalom óta több százezer magyar maradt ki, az általános választásoknál, a renegátok kivételével, visszatartottak a magyar jelöltek igazolványai és bizonyítványai; mint szenátor- és képviselő-jelölt kétszer utasítottam vissza.

Az első trónbeszédnél, amelyet hallottam, tisztelettel és megbecsüléssel megkérdezve a miniszterelnök urat, miért nem tartalmazott a magas trónbeszéd csak egy vigasztaló szót is a kisebbségek számára, nyersen és durván azt a választ kaptam: »Miféle kisebbségek? Itt nincsenek kisebbségek, mindnyájan egyenlők vagyunk! Igen, egyenlők. Ez egyenlőség nevében, mielőtt bejöttem a parlamentbe, a miniszterelnök ur tudtával elvették a szavamat, jól lehet fel voltam iratkozva, midőn a kormány feje jelentést téve a genuai konferenciáról, válaszolni akartam, hogy úgy van, részt akarunk venni a közös haza megerősítésében és helyreállításában, ismételve a magyar Szózat szavaival (Szónok magyarul idézi: Aldjon vagy verjen sors keze, itt él-ned, halnod kell!) Később, az alkotmány tárgyalásánál a liberális tanácskozás után, egy liberális képviselő ur a szószerkeztől lépve, megtámadott, hogy szálljak le onnan, mert ha nem, a liberális urak »megölnek«, annyira haragosak és elkeseredettek ellenem, mert a magam és a Magyar Párt véleményét el akarom mondani a törvényjavaslatról.

Folyó évi február 20-án védve nemzetemet, a honossági törvény rettenetességei ellenében, az igazságügyminiszter ur talán azért, mert egyedül állók exponáltan, magyarságomért úgy bánt velem, mintha belpoklos volnék és dr. Lupu képviselő ur világháritója nélkül szinte megvertek volna a parlamentben. Egy rendfentartó kvestor ur

ahelyett, hogy megvédjen, szemembe nem embernek, hanem ördögnek nevezett, mely a legszebb jelző, melyet fajom védelmében ellenfeleimtől kaptam máig. Ezt a kvestor urat egykor Magyarországon a legnagyobb szeretettel és előzékenységgel fogadták. Folyó évi március 3-án védve a sepsiszentgyörgyi és árkosi kisbirtokosok jogos érdekeit, egy liberális képviselő ur által meghazudtolva, személyes kérdésben és replika-jogom ellenére elvették szavamat, míg az illetékes miniszter ur írásban igazat adott nekem, és megígérte, hogy az érdekelt kisbirtokosok kívánságai teljesítve lesznek, az én kérésem szerint.

Felháborodva, hogy az ellenzék távollétében és így annak oltalma nélkül elvették a szavamat, egy volt alelnök — amint mondják, most többszörös milliommós — hozzám ugrott és az ő egyéniségét jellemző szóbeli inzultusok után, elnöki védelem nélkül közel volt, hogy testileg is bántalmazzon. Az állami iskolákról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál, az akkori alelnök ur nem akart szóhoz engedni és ellenállásom után, hogy az államban levő legnagyobb kisebbséget képviselem, úgy hajszolt, mint egy lovász egy ver senyparipát, részemről az igen tisztelt alelnök urtól azzal a vigasztalással maradvam, hogy mégis »intrepidus« ingathatatlannak maradtam.

Igen, uraim, ez az én személyes szerencsém, azonban engedjen meg nekem a mostani elnöki megnyitóbeszéd, így néznek ki a valóságban ama szép és kíváncsú szavak, hogy: »Megtörtént minden, ami megtehető volt a kisebbségek érdekében. A román eredetűekkel egyenlő jog, véleményeik és aktívításuk nyitottságának ugyanaz a joga anélkül, hogy valaki által bántva legyenek.«

Aknamunka a Magyar Párt ellen

A kisebbségek minisztere, Tatarescu ur, az ő agilitásával és buzgalomával, amellyel meg van ajándékozva, a magyarok számára is akarva csinálni valamit, azt a formulát találta ki, hogy csak akkor fog szóbaállni a Magyar Párttal, csak akkor fog válaszolni annak kéréseire és javaslataira, ha a párt feláldozza az elnök, ügyvezető-alelnök és csekélységem fejét.

A miniszter ur ezen lépésénél eszembe jut az az eset, midőn egy urfi szépet téve egy kisasszonynak, ennek kérdésére, hogy szándéka komoly-e, azt felelte, hogy: Szándékom komoly, de nem tisztességes!

Nem mérnek egyenlő mértékkel

Nem látok egyenlőséget sehol az országban, mert az egyenlőség eszméje egy többnyelvű és több etnikai néppel bíró országban összeférhetetlen a sovénizmussal. Kolozs várt az én házamban lakásrekvizitálás útján családommal együtt a pincébe dobtak, állítólag egy belügyminiszteri alkalmazott érdekében. Történhetett volna-e büntetés nélkül ily dolog románokkal is? És mi folyhat másokkal szemben? Nem hallottam a román iskolák tömeges bezárásáról, elvételéről, melyek a magyar államtól szintén segítve voltak.

Az általunk készített statisztika ki fogja mutatni, hogy viszonylagosan és aránylagosan mennyi földet kaptak a magyar földesurak a magyar földesurak birtokaiból? A pártikuláris elemi iskolák törvényjavaslata, a leszállított nyilvánossági joggal,

nemcsak a történelmi egyházjogot sérti meg, de a nevelés szempontjából leránt a régi királyság nivójára, ahol az egyház sohasem volt iskolafentartó tényező. A sajtótörvény az alkotmány alapján, egyenlő félelemmel és remegéssel tölt el minket, összes állampolgárokat.

Es az új választási törvény is az egyenlőségre fog redukálni, a régi királyságbeli kisebbségi választási rendszer vice versa leszállítva az Erdélyben most fennálló egyes választási rendszerre.

Vajon az egyházi kultusz-törvény az »uralkodó« és »elsőbbségi« egyházakkal szintén az egyenlőséghez fog-e vezetni? Az adók reformjának kiegészítése, mely folyamatban van, haladva a halál egyenlősége felé, kétség-telenül biztosítani fogja az egyenlő szegénységet és nyomort az államban.

A magyarság bizalmatlan a kormánnyal szemben

A haladó és egészséges egyenlőség nevében nem fogadom el tehát a trónbeszédre való választ, mert nem bízom a kormánnyban. Az én eszményem, mint ma, továbbra is az a Pompei és Herculaneum-beli kiásott típus marad, amelynek kitűnt, hogy amíg a villámok, vihar és tüzeső közepette az egész világ elrejtőzött, vagy arannyal a kezében me nekült, csak egy ember maradt mozdulatlanul és egyenesen az ő helyén, fegyverrel a kezében, a római őrkatoná. Ez az én szellemi iskolám a jövőre nézve!

Olcso olvasnivaló!

Csak 12 lej a
'Népszerű Regények'
egy-egy száma!!

Mindenik egy teljes regényt tartalmaz a legjobb írók tollából.

Eddig megjelentek:

1. sz. Szini Gyula:

A búváros.

2. sz. Lakatos László:

Egy válpör története.

3. sz. Csermely Gyula:

Negyvenegy és tizenkilenc.

4. sz. Pásztor Árpád:

És végzetét senkisék kerülné el.

5. sz. Forró Pál:

Halkuló vágyak.

6. sz. Altay Margit:

Célnál.

7. sz. Jávör Béla:

Hárem leány.

Egyes szám ára 12 lej. — A hét szám együtt, portóköltiséggel összesen 80 lej. Postán megrendelhető a BRASSÓI LAPOK könyvosztályától.

(*) MEGJELENT már András nyelvész által szerkesztett legújabb MAGYAR-ROMÁN SZÓTÁR is: VELTANNAL 404 oldalon. Ára 70 lej. Kapható Benkő Mór kiadónál, Sfântu-Gheorghe és minden könyvkereskedésben. Ugyanígy a Román-Magyar rész is 17.000 román szóval.

6401

November 2-án

A Modern Mozgóban

A REJTÉLMEK HÁZA

Főszerepben
Mosjoukine

Minden szerepe egy rejtély

Újból kapható a Biri néni szakácskönyve! II-ik bővített kiadás. Ára 100 lej.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pt. Scoala - BCU Cluj

A BRASSÓI LAPOK ERDÉLYI HIREI

BRASSO

— Kisiklott az expressz Brassó mellett. A mindenféle bevezetések, felhígítások és kommentárok mellőzésével ma már csak bágyadt érdeklődéssel regisztrálják az újságok a huszonnégyóránként megismétlődő különféle vasuti katasztrófák híreit. Brassó közelében szombaton volt egy kisiklás és ma újból olvasóink elé tállalhatunk egy közelben történt vasuti katasztrófát. Szerdára virradó hajnalban háromnegyed három órakor Brassó és Méheskert között kisiklott a 31. számú Kolozsvár felé igyekvő expresszvonal. A vonat-kisiklás szerencsére nem tett kárt emberben. A vágányokról leszaladt két hátulso kocsi annyira felszakította a síneket, hogy a fővonalon a mai nap folyamán tökéletesen elakadt a közlekedés és a személyforgalmat az alaposan megvárakoztatott utazóközönség legnagyobb kenelmétségre átszállással bonyolították le. Ily módon az utasok egy napi késedelemmel és egy frissen szerzett bronhitiszszel végül mégis rendeltetési helyükre jutottak. A kisiklást az eddigi megállapítások szerint sintörés idézte elő.

— Német szintársulat Brassóban. Lenz színigazgató szintársulata egy hónapos szezonra Brassóba jön. Az első előadás november 11-én lesz, amikor Schiller Haramiái kerülnek színre.

— Uj rendőrigazgató Brassóban. A belügyminiszter Dron István volt fogarasi szolgabíró brassyó rendőrigazgatóvá nevezte ki. A nyájas modoru, fiatal igazgató már el is foglalta új állását.

(*) Orvosi hír. Dr. Nagy László orvos rendelőjét Arvaház-uccából Hentes-ucca 6. szám alá helyezte át. Fogad: Bel, bejáró- sebési és vér (nem) betegket. d. e. 10—1 és d. u. 3—4-ig. 2100

— Kifizeti az ellopott pénzt, hogy megmentse fia nevét. Nehány héttel ezelőtt betörték Richter Rudolf Hirscher-ucca 10 sz. alatt levő lakásába és elloptak onnan 17.000 lejt. A gyau Paulini Ewald 19 éves villanyszerelőre esett, aki ismerte a Richterék lakásviszonyait. Bár a fiatalember nem tudott alibit igazolni, az ügyészség tárgyi bizonyítékok hiányában szabadonengedte Paulinit, aki erre elutazott Nagyszebenbe, ahol a szülei laknak. A rendőri nyomozás azonban időközben mégis konkrét adatokat talált Paulini bűnösségére, mire Paulmann rendőralkomisszár Nagyszebenbe utazott és ott elfogta a fiatalembert, akit Brassóba hozott. Itt vizsgálati fogságba került, s bár mindaddig nem ismerte be bűnösségét, a mai napon Paulini apja közölte az ügyészséggel, hogy saját pénzéből kifizeti Richternek az ellopott 17.000 lejt, csak hogy megmentse fiát a további meghurcolásoktól. Az ügyészség még nem határozott a dologban.

— Reformáció ünnepe. A brassói ref. templomban október 31-én I. D. e. fél kilenc órakor az elemi iskolai tanulók istentiszteletének sorrendje: 1. 178 és 278 ének. 2. Ima: Furó Gyula I. s. lelkész. 3. 265 ének. 4. Predikáció: Bene István e. m. tanügyi előadó. 5. 273 ének. II. D. e. 10 órakor ünnepi istentisztelet s a középiskolai ifjúság ünnepélye: 1. 244 és 179 ének. 2. Ima: Csia Pál lelkész. 3. 18 ének. 4. Predikáció: Tökés József e. m. főjegyző. 5. 3 ének 3 v. 6. szaval Sercster Margit. 7. Énekel a III., IV. gimn. o. tanulók bibliaköre. 8. Szaval Nagy József VIII. g. o. t. 9. A híveket megáldja Kiss Albert esperes. 10. 178 ének.

MAROSVASARHELY

— Pteancu meg van elégedve a marosvásárhelyi iskolákkal. Marosvásárhelyről jelentik: Pteancu Sándor tanügyi vezérfelügyelő ma befejezte a marosvásárhelyi iskolák látogatását. A vásárhelyi iskolákkal a vezérfelügyelő annyira meg volt elégedve, hogy semmi okot sem látott a beavatkozásra. A most megnyílt tanítóképző igazgatóságának, valamint Popp József, Szabó és Marinescu tanároknak köszönetét fejezte ki.

— Társasvacsora Bernády György tiszteletére. Marosvásárhelyi tudósítónk táviratozza: Marosvásárhely polgárságának egyrésze abból az alkalomból, hogy Bernády György a közéleti szerepléstől való visszavonulást határozta el, demonstratív ünneplésben kívánta részesíteni Bernádyt, azzal a céllal, hogy elhatározásának megváltoztatására bírja. A tervezett ünnepség egyelőre elhalasztódott,

mert a rendezőség körében aggályok merültek fel arra nézve, hogy lesz-e kellő számú résztvevő. Ép ezért most Bernády hívei azt határozták el, hogy egy társasvacsora keretében fogják Bernádyt ünnepelni, s most ennek a társasvacsorának előkészítésén fáradoznak.

— Gázol a bukaresti autó. Marosvásárhelyről jelentik: Egy bukaresti autó, amelynek számát a marosvásárhelyi rendőrség még nem tudta megállapítani, a napokban a csergedi hegyen elütötte egy marosvásárhelyi gazdálkodó két lovas szekérét. A két ló azonnal megdögölt, a gazdálkodó pedig súlyosan megsebesült. A lelkiismeretlen sofőr, mintha semmi sem történt volna, nem állott meg a katasztrófa színhelyén, hanem autójával tovább száguldott, s valamivel később egy tehenet is elgázolt. A rendőrség most erőlyesen nyomozza az autó tulajdonosát.

TEMESVAR

— A szerb extrónörökös Temesváron. György szerb trónörökös ma Temesvárra érkezett, megtekintette a várost, majd több üzletben bevásárlásokat eszközölt. Az extrónörökös innen Vingára utazik, ahol Konstantinovic gyógyszerész vendége lesz.

— Vasárnap Temesváron lesz Mosotu miniszter. A Brassói Lapoknak jelentik Temesvárról: Vasárnap ideérkezik Mosoiu Traján közmunikaügyi miniszter, hogy résztvegyen a műgyetem idei tanévének ünnepélyes megnyitására.

— Olasz-román tárgyalások a begai hajózásról. Temesvárról táviratozzák, hogy ma kezdődik meg az ottani Bega palotában az olasz-román bizottság tárgyalása a begai hajózásról.

— Temesváron is láttamozhatják az Itáliába szóló utleveleket. Temesvári munkatársunk értesülése szerint Codeca lovag temesvári olasz konzuli ügyvivő felhatalmazást kapott a római kormánytól az Itáliába szóló utlevelek láttamozására.

— Betörés esküvő közben. Temesvári munkatársunk jelenti: Érdekes betörési esetről beszélnek Temesváron. Legutóbb betörték dr. Hoffmann Richárd orvos lakására éppen abban az időben, mikor az orvos esküvőjét ülte dr. Bürger Sára orvosnővel. A tettesek egyike azonban azt a könnyelműséget követte el, hogy magára öltötte Hoffmann öltönyét és ebben ment ki az állomásra, ahonnan cinkostársaival együtt el akart utazni. Az orvos egyik alkalmazottja azonban idejekorán felfedezte a betörést és az állomáson az utolsó percben elcsípték a megugrani készülő betörőket, akiket Hoffmann ruháiról könnyen felismertek.

— Az újszentesi halálos verekedés. Temesvárról jelentik: Magory Lajos ügyében, aki mint jelentettük, Joó László iskolaigazgatót szóváltás közben oly erővel vágta fejbe, hogy a szerencsétlen ember meghalt, — ma bizottság szállt ki Ujszentesre. Az ügy előzményeiről megtudtuk a következőket: ta valy állandóan lopták az iskola fáját, mire Magory az idén a fát az iskola udvarán rakkatta le s ezért Joó a napokban nagyon megtámadta. Magory véletlenül az iskola kamrára jött s látta, amikor Joó az iskola kamrájából szedte a fát. Szóváltás közben Joó lorkon ragadta Magoryt aki dühében ütött aztán az igazgatóra.

— Felismerték a nagyfalusi hullát. Jeleztük, hogy az Ujaradhoz közel fekvő Nagyfalu határában egy női hullát találtak, amelynek nyakát valósággal kettő szelte a gyilkos késvágása. Mára agnoszkálták a hullát. Az illető nő egy Nagy Katalin nevű varjasi nő volt.

NAGYKAROLY

— Fegyveres rablók támadása egy falu ellen. Nagykárolyi munkatársunk táviratozza: Tegnap este fegyveres rablók szekéren behatoltak Csomaköz községbe és ott teljesen kifosztottak két házat. Egy leány segélykiáltására felkerekedett a falu népe s kaszával és kapával felgyverkezve a rablók után indult, de azok néhány lövést leadva, elmenekültek. A veszedelmes banditák az éjszaka leple alatt még egyszer ráörtek a falura. de ez a kísérletük teljesen sikertelen maradt.

CSIKSZEREDA

— Eltűnt Csikszeredából Frintu felügyelő. Csikszeredából telefonálja munkatársunk: A csikszeredai dohánypanama nuftamai egyre mélyülnek. Ma csikszeredába érkezett Jacobescu bukaresti dohányjövédéki vezérfelügyelő, aki Mihail kolozsvári jövédéki hivatali főnökkel egészen új vizsgálatot fog lefolytatni a hárommillió sikkasztás bűnügyében. A dohányraktári alkalmazottak kihallgatása megkezdődött, ugyancsak ma kellett volna kihallgatni Frintu dohányjövédéki felügyelőt is. Frintut azonban nem találák meg a hatóságok. A liólag elutazott Csikszeredából. Hollétének megállapítására elrendelték a szükséges intézkedéseket.

SZÉKELYFÖLD

— Székely lőcsök emléke Kovásznán. Rákosi József kovásznai székely gazda és egyházi presbyter 80.000 lej összeget adományozott a temetőben felállítandó hősök emlékoszlópa céljaira. Az emlékmű most készült el és 150 kovásznai születési és a háboruban elesett székelyhősnek a nevét örökíti meg.

— Uj tanfelügyelőt kap Háromszék. Zamfirescu, a vármegye tanfelügyelője november elsején megváltik a tanfelügyelőség vezetésétől és mint hírlík erdélyi ember kerül az örökébe, aki majd a gyermekekkel és tanítókkal is tud beszélni.

— Regáti tanítók jönnek Háromszékbe. Háromszék megye tanítói közül 25 tanító november elsején elhagyja katedráját, mert az állam regáti tanítókat küld ezek helyébe. A regátból Háromszékre került tanítóknak az állam azzal az indoklással ad 50 százalékos fizetéstöbbletet, hogy ezek oda kulturát mennek terjeszteni. Amint értesülünk január elsején meneszteni fogják mindazon 20—30 évi szolgálattal bíró tanítókat is, akik a román nyelvet nem bírják kellőleg.

NAGYSZEZEN

— Versenytárgyalás a nagyszebeni vasuti étterem bérbeadásáról. A brassói vasuti üzlet vezetőség köréből arról értesülünk, hogy a nagyszebeni vasuti étterem bérbeadásáról dönteni hivatott versenytárgyalást november 5-én, délelőtti 11 órakor tartják meg a vasuti igazgatóság személyzeti osztályán.

LUGOS

— Olcsó az emberélet. Damian Péter és Trandafir János krassószörénymegyei, Cero va községbeli lakosok rossz szomszédi viszonyból keletkezőleg tegnap újból összevesztek egymással, ami közöttük eddig is napirandén volt. A perpatvar lettlegességgé fajult és Damian, aki épen favágásra készülődött, a kezében lévő baltával Trandafir Jánost fejbe vágta. Trandafir, akit a közeli resicai kórházba akartak szállítani, utközben kiszenvedett.

— Minorita szerzetes áthelyezése. A romániai minorita-rend aradi főnöksége dr. Asbóth Viktor minorita szerzetest a lugosi rendházba helyezte át. A kiváló szerzetes áthelyezését Lugosra, ahol az Asbóth család régi, történelmi szerepet játszó család volt, általános megnyilvánult örömmel fogadták.

DEVA

— A brádi és körösbányai járások visszacsatolása Hunyad megyéhez. Mióta Zaránd megyét megszüntették, e két járást Hunyad vármegyéhez csatolták. Igaz, hogy a megye e két járásában érvényben maradt a régi magyar magánjog, mert az Osztrák Polgári Törvénykönyv hatályát azokra nem terjesztették ki. A Consiliu Dirigent azonban úgy rendelkezett, hogy igazgatszolgálatás tekintetében e két járást Arad megyéhez csatolta és csak közigazgatásilag hagyta meg a régi beosztásában. Ez az intézkedés nem vált be, mivel a jogkereső közönséget sok kiadással terhelte meg. A két járás lakosai, valamint a többi érdekelt tényezők mozgalmat indítottak tehát a status quo visszaállítása iránt, ami célra is vezetett, mert illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint rövid időn belül a kormány javaslatot terjeszt a képviselőház elé a régi állapot visszaállítása iránt.

Miért nem lett fővárosi lap az Esti Lloydból?

A lap finanszírozója a kiadók letartóztatását kéri — Vádlottak padjára kerülnek az Esti Lloyd vezetői

(A Brassói Lapok tudósítójától.) A boldogtalan emlékeztető temesvári Esti Lloyd című újság, jobblétre szenderülése körül egy nagystílű szélahamosság hullámai csapnak széjjel Kiderült, ami már előre is látható volt, hogy a magyar sajtóorgánium szerepében tetszelgő Esti Lloyd gründolása egy szédelgő társaság lelketlen büntette volt s az epilógusa a büntető törvényszék előtt fog lejátszani. Hogy betartsuk a történelmi sorrendet, a disztelenül kimullott Esti Lloyd szerkesztőségének tagjai végkielégítésért beperelték Grün Soma fakeskedőt, az Esti Lloyd finanszírozóját, aki erre haladék nélkül

bűnvádi feljelentést tett a temesvári ügyészségen

dr. Kovács Jenő és Jenei Ferenc ottani lakók, az Esti Lloyd lapvállalat vezetői ellen, kéri indkettőjük letartóztatását.

Az az indoklás, amellyel Grün Soma alá támasztotta a feljelentését, élénken bereflektöröz az Esti Lloyd tisztátalan üzemeibe. A feljelentő részletesen elmondja, hogy miként sikerült őt Kovácséknak háromszáz-ezer lejjel megkárosítani. Julius 9-én történt, hogy a Hotel Ferdinand előtt megfogta őt Jenei Ferenc, az Esti Lloyd lapkiadó-vállalat egyik vezetője, aki azzal a mesével, hogy az Esti Lloyd részvénytársasággá alakult át felkérte őt, hogy vállalja el az »előterősnek ígérkező« részvénytársaság igazgatósági tagságát. A feljelentő, aki mint előadja, kizárólag fakeskedelemmel foglalkozott és még csak halvány sejtelmé sem volt a lapkiadásról, sőt arról sem volt tudomása, hogy az Esti Lloyd, a világon van, Jenei erőszakos rábeszélésére végül mégis elfogadta a reprezentatívnak mondott »igazgatói méltóságot«, s ezzel a boldogító igennel a világtörténelem legnaivabb fakeskedője az élére került az Esti Lloyd áldozatainak a listájára.

Az Esti Lloyd szubvenciója

Ugyanilyen agyafurta ugratták be a feljelentőt a részvénytársaság igazgatói tagságába és ezzel a megtisztelő méltósággal egyidejűleg 15.300 lej értékű részvényt is jegyezteték vele. A feljelentő ezután furdőre utazott, majd midőn visszatért Temesvárra, felkereste Jenei Ferenc és dr. Kovács Jenő és közölték vele, hogy időközben, július 15-én megalkult a részvénytársaság s a feljelentőt, mint igazgatósági tagot beválasztották az igazgatóságba. Ennek igazolására a »lapkiadók« felmutattak egy jegyzőkönyvet, amelyet dr. Kovács Ferenc, Jenei Ferenc, Franyó Zoltán, Róth Jenő és még többen voltak megnevezve. A nagyérdékű bevezetés után a feljelentő előadta, hogy a lap óriási pénzzavarban van, egy vagon papírja fekszik a vámhivatalnál, holott ha ezt másnapig nem képesek kiváltani, az érvénybelépő új tarifa szerint száz százalékkal többet kell fizetniük a vámolásért. Mivel olyan égető a papírhány, hogy már az Esti Lloyd következő számának előállításához sincs elég papír, s ezért kölcsönbe ötvenezer lejt kértek Grünától a vámnál levő papír kiváltására. A feljelentő erre afelől érdeklődött, hogy miből remélik majd előteremteni a kölcsönkért összeget. Ekkor Jenei és dr. Kovács elmondották, hogy egy közeli időpontra

Tatarescu kisebbségi miniszter Bukarestbe invitálta őket, hogy a liberális kormány nevében kiutalhasson az Esti Lloyd részére 400.000 lejlapsegélyt

s ebből a pénzből az ő követelését is ki fogják egyenlíteni. Grün Soma átadott 47 ezer lejt Jeneiéknek, mert nem akarta, hogy miatta törjön derékba a fiatal vállalat egzisztenciája. Persze csak későn tudta meg a feljelentő, hogy a vagon papírosból egy szó sem volt igaz, és Kovács doktorék szószoros értelemben becsapták. Ugyanezen a lapon aláírták a mit sem sejtő feljelentővel az Esti Lloyd összes részvényeit, a fakeskedő ugyanis abban a megnyugtató tévhitben élt, hogy a részvénytársaság törvényesen a világra jött, (a 47 ezer lejt is a részvénytársaság nevében vették fel!) holott az egész részvénytársasági gründolás közönséges humbug volt.

A bukaresti Esti Lloyd

Később még egyszer erei vágtak a fel-

jelentőn Jeneiék, akik újabb 50 ezer lejt kértek tőle azzal a magyarázattal, hogy Franyó Zoltánnak, Jenei Ferencnek és dr. Kovács Jenőnek sürgősen Bukarestbe kellett utazniuk,

mert Tatarescu miniszter aug. 16-án reggel

már kiakariják velük utaltatni a 400000 lejes szubvenciót, de előfordulhat, hogy a kiutalása késne és ezért kell Grün Soma pénze. Nevezettek közben tárgyalni is óhajtottak a bukaresti nyomdákval abban az értelemben, hogy a részvénytársaságot Bukarestbe helyezék át és Bukarestben egy

fővárosi lapot csináljanak az Esti Lloydból.

Grün Somának azonban nem volt pénze s így Kovács doktor pénz nélkül utazott el Bukarestbe, később azonban — ismételt sürgetésre — a feljelentő mégis átadott tizenötezer lejt Jeneiéknek.

Elmarad a szubvenció

A feljelentő ezután üzletileg külföldre utazott, majd hazatérte után legnagyobb meglepetésére arról értesült, hogy az Esti Lloyd nem egyenlítette ki az időközben esedékes tartozását és Kovács doktorról csak annyit tudnak, hogy hetek óta Bukarestben időzik. A még mindig bizakodó Grün Soma ekkor kezességet vállalt a súlyos anyagi nehézségek lejtőjére sodródott lap további előállítására, majd Bukarestbe utazott, hogy Kovács Jenő-

HIREK

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla. Marosvásárhelyi fiók (szerkesztőség és kiadóhivatal): Piața Regele Ferdinand 18. Telefon 177.

A Brassói Lapok egyes példányainak ára 4 lej, vasárnap 5 lej; Bukarestben 1 lejjel drágább; Ausztriában 2500 o. K., Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 Dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Péntek, október 31.

Katolikus naptár: Farkas hv. — Protestáns naptár: A reformáció emlékünnepe. — Görög naptár: Nárcisz. — Izraelita naptár: 5685. Hesvan 3. A nap kel 6 óra 51 perckor, nyugszik 17 óra 6 perckor. Legközelebbi holdváltás: első negyed november 4-én 0 óra 18 perckor. Időjárás. Lényegtelen hőváltás várható igen kevés csapadékkal.

November 1.

Felhívjuk tisztelt előfizetőink figyelmét erre a dátumra. Kérjük azokat, a kiknek előfizetése ezen a napon lejárt, hogy előfizetésük megújításáról idejekorán gondoskodjanak, nehogy a posta késedelmes kézbesítése miatt a lapküldés megakadjon.

Előfizetési árak vidékre:
Egy évre 800 lej
Félévre 420 lej
Negyedévre 220 lej
Egy hónapra 80 lej

Tisztelettel:

A Brassói Lapok kiadóhivatala.

— Már a védőjét sem ismeri meg **Frreich.** Sopronból jelentik: Frreich Ernőn teljes melankólia lett urrá. Frreich naphosszat tökéletes öntudatlanságban ül a cellájában és már a védőjét is alig ismeri meg.

— Megszökött a francia követség elleni bombamerénylet gyanúsítottja. Budapestről jelentik: A múltban elkövetett bombamerényletek egyik gyanúsítottja, Kiss Ferenc, akit a francia követség ellen elkövetett bombamerényletért tartóztattak le és később szabadlábra helyeztek, ma megszökött Budapestről.

— Elveszett a Porond-uccában a Popovics-villa közelében egy fiatal »Spitz« kutyá, Becsületes megtalálój jutalomdíj ellenében adja át Montag testvéreknél, Weisz Mihály-u. 5. szám alatt.

(*) Elveszett. Szentmiklós és Madéfalva közötti vasúti vonalon a kupéban elveszett egy kézi koffer iratokkal és egyes dolgokkal. Becsületes megtalálój adja le Végh Izidor, Oradea Mare, Calea Victoria 45 szám alá, hol illő jutalomban részesül.

vel rendezze az ügyeit. Itt megtudta, hogy Kovács mindaddig

nem kapta meg a sóvárgott szubvenciót

ellenben teljesen kifogyott pénzéből és összes értékei és podgyásai a portásnál vannak elzalogosítva. Kovács csak a feljelentő újabb 2000 lejes kölcsönével tudott nehéz helyzetéből kijutni és visszatérni Temesvárra.

Itt azután csak lassan derült ki, hogy a fakeskedő egy lelkiismeretlen társaság hátlójába került, amely végül még a lapszemélyzet fizetésének teljesítésére is őt használta fel. Végül is észretért, levette kezét a lapról, és ezzel az Esti Lloyd is megszűnt s a lelkiismeretlen manipuláció kenyértelen-né tett egy csomó derék és nivalása magaslatán állott újságíró. Remélhető, hogy a publikum okulni fog ebből az esetből és a hasonló zsánerű lapvállalkozásokkal egyszerűsmindenkorra leszámol.

Letartóztatják a menekülő „kiadó” urat

Kovács Jenő dr. ellen a temesvári Lino-leum-cég is bűnvádi feljelentést tett, mivel ott is nagymérvű panamákat követett el. Kovács azonban jobbnak látta elkerülni az igazságszolgáltatás kezét és ezért minden különösebb feltűnés nélkül itt akarta hagyni az országot. A határrendőrség azonban kellő időben értesült a szökésről és Kúriósön szépen lecsípték és Temesvárra vitték, ahol egyelőre az ügyészség foglya. Grün Soma feljelentése ügyében különben nem döntött még az ügyészség.

Kovács Jenő dr. előtt ma kihirdették az előzetes letartóztatást elrendelő végzést. Kovács ügyvédje, Roth Dezső dr. most azon igyekszik, hogy az Esti Lloyd részvényeit minél nagyobb számban vásárolhassa össze.

(*) Csütörtökön, pénteken és szombaton A modern házasság és egy 2 felvonásos vigjáték az Apolló mozgóban.

— Még egy estére meghosszabbítva! Idáig egy Pat és Patachon képnek sem volt ilyen nagy sikere, mint a »Szerelem a hó alatt« című mulatságos burleszknek. Harsogó kacagás kísérte ennek a két groteszk figurának minden egyes jelenését. A téli felvétel és téli sport pedig gyönyörű látványt nyújtott, úgy, hogy egy kenemes est emelkedéssel távozt a közönség a mozgóból. Még csütörtökön is a »Szerelem a hóban« fut. Péntek és szombaton »Amikor a gyermek könnyezik« című film bemutatója lesz. Főszerepben Gloria Coogan (Jackie Coogan húga). Jön a »Rejtelmek háza«. Főszerepben: Mosjoukine.

— Tragikus bokszmérkőzés. Párisból jelentik: Francois Charles és Young Travet bokszbajnokok nagy közönség előtt bokszmérkőzést tartottak. Charles olyan erősen ütött Travet arcába, hogy az ájultan esett össze és minden élesztési kísérlet dacára nem nyerte vissza eszméletét. A kórházba szállították, hol nem sokára meghalt.

— Tanintézetek, tanárok, tanítók, tanulók bármely tankönyvet nálam jutányos áron megrendelhet. Keszey Albert könyvkereskedésében, Cluj-Kolozsvár.

(*) Az Aradi Textilpar r. t. Arad, melynek gyártmányai az országban a legnagyobb közkezdveltségnek örvendenek, az ország nagyobb városaiban saját fióktelepet állít fel, hogy ezáltal a kereskedőkkel való közlekedést közvetlenebbé tegye. Ezen akció kapcsán Kolozsvárt a Renner palotában is megnyitott a cég fióktelepe, ahol is a cég összes gyártmányait, mint szövő és háziipari fonalak, nyers fehérített, festett pamutvászonok, nyomott karlonok és szövetek állandóan raktáron tartatnak és eredeti gyári áron kerülnek kizárólag viszonteladók részére eladásra.

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP

Próbautóztást rendeztek Brassóban egy német autófecskeendővel

(A Brassói Lapok munkatársától.) Az utóbbi két nap alatt többször megfordult Brassó uccáin egy feltűnő szerkezetű, impozáns méretű, nagy vörös tűzoltóautó. Az autó a híres német Magirus Ulm gyár tulajdona s a gyár bukaresti képviselője viszi most körül Erdélyben hathatós reklám célból az autótűzoltófecskendő. Próbahasználat céljából ezt a gépet két napra a Brassói Önkéntes Tűzoltók rendelkezésére bocsátotta a gyári képviselő, mivel köztudomású, hogy a gyökeres reorganizálás alatt álló helybeli tűzoltótestület új oltóapparátusok bevásárlását is a programjába vette.

A brassói tűzoltóság mintegy husz tűzoltót vezényelt ki a tűzoltóautó kipróbálására, amelynek hétfőn kellett volna megtörténnie, azonban a próbánál kiderült, hogy a fecskendő csőve előzőleg a szállításhoz kissé megrongálódott, úgy, hogy némi reparációra szorult.

A próbát így tegnap, kedden délután tartották meg a postaréten nagyszámu önkéntes nézőközönség előtt. Az autófecskeendő ekkor derekasan kitett magáért és valóságos káprázatba ejtette a nehezen működő, rozoga oltó masinához szokott brassói tűzoltókat. A vadonatúj fecskendő percenkint nem kevesebb, mint kétezer liter vizet lövelt ki negyvenöt méternyi távolságra, még pedig oly erővel, hogy az majdnem a földhöz teremtette a csövet tartó tűzoltókat. A nagyszerűen sikerült próba után az oltógépkocsi menetességét próbálták ki.

A tűzoltóautó mintegy 3 perc alatt tette meg a Brassótól Derestyéig tartó utat

ami bízhatatlan gyorsaságra vall. Az emelkedésre is könnyen szalad fel az autó, a melyet ebből a célból felvezettek a marionfalvi magaslatra, s az ottani nedves, sáros talajon is meglepő könnyűséggel jutott fel a husz tűzoltót szállító oltójármű. A tűzoltóság vezetősége ezek után tárgyalásokba is bocsátkozott a gyár képviselőjével, aki előtt ígéretet tett arra nézve, hogy a brassói tűzoltóságot is a bemutatott típusu autótűzoltófecskendővel fogják ellátni, mielőtt a tűzoltóság kezében lesz a szükséges pénzösszeg.

Itt említjük meg azt is, hogy a tűzoltóság új székháza immár teljesen fölépült, berendezésével a legközelebbi két héten belül elkészülnek és november hó közepétáig már el is foglalhatja új otthonát a brassói tűzoltóság.

IRODALOM, MŰVÉSZET

* Fischer Ernst kamaracénekes hangversenyét ma, csütörtökön este 8 órakor fogja megtartani a szász gimnázium aulájában. A zongoránál V. Bickerich zeneigazgató. Hátralevő jegyek a Klíngsor hangverseny irodában.

SPORT

(x) Meghipnotizált kapus. Érdekes eseményről számolnak be a cseh sportlapok. Nem régen a DFC világhírű csapata között és a brünni Zidenicze között lezajlott mérkőzésen Karein, az UTE volt kapusa védte a DFC hálóját. Ennek a mérkőzésnek mindjárt a kezdetén az egyik Zidenicze csatár negyven méterről egy suitot irányított a kapura, melyet Korein cövekként állva nyugodtan beengedett. S ez az eset háromszor ismétlődött meg egymásután. A DFC hamarosan leváltotta Koreint, kit orvosilag megvizsgálva, megállapították, hogy hipnotizálva volt. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a Zidenicze egyik tagja hipnotizálta Koreint.

(x) A Comitetul Central ülése. Az FSSR központi bizottsága november hó 2-án délelőtt feltizkor ülést tart. Az ülésen valószínűleg Károly trónörökös öfensege fog elnökölni.

(x) November tizenötödikén lesz a Puliti-Kovács párbaj. Budapestről táviratozzák, hogy Puliti közölte Kovács György megbízottait, hogy hajlandó vele Magyarországon megvívni. A párbaj november 12-én lesz Nagykanizsán a legsúlyosabb feltételekkel.

KÖZGAZDASÁG

Uj bányatörvényt kell kidolgozni?

Milyen feltételekkel békült ki az Egyesült Államok Romániával Diplomáciai bonyodalom Angliával a bányatörvény miatt

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) A bányatörvény, amely lényegileg semmiben sem különbözik a liberális törvényhozás ismert többi alkotásaitól, a nemzetközi nyilvánosság ítélőszéke elé került, mert nagyszabású külföldi érdekeltségeket érint. — Ebből súlyos bonyodalom támadt előbb az Egyesült Államokkal, amit azután sikerült elintézni, azonban mint alábbi tudósításunk közli, olyan áron, amely teljes vereségnek tekinthető, mert pénzügyi kormányunknak arra kellett magát köteleznie, hogy a bányatörvény helyett új törvényt alkot.

Tiszta parlamenti rendszer és szokás szerint a pénzügyi kormánynak ebből le kellene vonnia a következményeket és távozni a helyéről, mert parlamentáris lehetetlenség az, hogy egy kormány elfogadjasson egy ilyen komoly törvényt s aztán pontosan annak az ellenkezőjét terjessze elő. Kormányunk azonban a helyett, hogy ezt tenné, az országot teszi ki újabb érdemtelen megaláztatásnak. Felidézve egy újabb diplomáciai bonyodalmat, a változatosság kedvéért most már Angliával az Egyesült Államok helyett.

A gazdasági presztizsünk szempontjából oly szomorú eseményekről alábbi két tudósításunk számol be:

Az amerikaiak megbékülésének ára

A Financial News, a nagy, angol pénzügyi napilap washingtoni táviratot közöl, amely szerint a román kormány biztosította az Egyesült Államokat, hogy

uj bányatörvényt fog kidolgozni

amely az amerikaiaknak adott koncessziókat biztosítani fogja.

Angol jegyzék a bányatörvény miatt

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A bányatörvény miatt támadt

Gyáriparosok közgyűlése

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Gyáriparosok Országos Szövetségének közgyűlése tegnapelőtt folyt le Bukarestben élénk érdeklődés mellett. A napirenden levő pontok közül a legnagyobb érdeklődést Cerkez elnöknek bevezető beszámolója keltette. Cerkez rámutatott azokra a lépésekre, melyeket a Szövetség a kormánytól a gyáripari vállalatok érdekeinek megvédésére tett, így a CFR-nél a kedvezményes tarifa megadása s a pénzügyminiszternél a pénzkrisis enyhítése ügyében. Az Ipari Hitelegylet által kibocsátandó ipari kötvényekkel kapcsolatban döntő jelentőségének vehetjük azt a tényként hangoztatott kijelentését, hogy

az ipari kötvények nem kerülnek piacra

hanem a Nemzeti Bank nyújt azokra lombard-kölcsönt. E kijelentése szerint a Nemzeti Bank szakítani kénytelen eddigi hitel-megvonó politikájával s újabb kölcsönöket nyújt másfelől — ha ipari kötvények finanszírozása címén is — kénytelen az inflációs folyamatra visszatérni. Beszámolt az elnök arról is, hogy a

külön ipari kamarák

felállításának tervét — mint jeleztük — az Ugir elejtette. Az új kamarai törvényjavallattal kapcsolatban pedig tiltakoztak az ellen, hogy a kereskedelmi és iparkamarák mellé kormánybiztosokat delegáljanak.

A napirend további tárgyalásán a genfi nemzetközi munkakonferenciával, a brüsszeli nemzetközi szervezettel, a munka tudományos megszervezésével foglalkozó prágai konferenciával, a törökországi kereskedelmi kapcsolatok kimélyítésével s a kisenevi áruminta vásár tervével foglalkoztak.

(—) Órák és ékszerészek tömörülése. Bukarestből jelentik: Vasárnap tartották a romániai ékszerészek és órák első nagygyűlésüket Bukarestben. Érdekeik megvédésére szükségesnek tartották az egyesülést s megalakították az ékszerészek és órák romániai egyesületét.

külföldi bonyodalmak sora csak nem akar véget érni. Alig simul el a bányatörvény nyomán kitört amerikai-román diplomáciai feszültség, — ami nem történt meg a román álláspont teljes deferálása nélkül, — ma

angol demarsról

szereztünk tudomást, ami ha nem is annyira kiélezett, mint az amerikai volt, de igen alkalmas arra, hogy a román állam tekintélyét a külföldön csorbítsa.

Tegnapelőtt délután négy órakor vette át a külügyminiszterium a bukaresti angol követ demarsát, amely miatt vált szükségessé, hogy az új bányatörvény végrehajtására adott utasítás szerint az angol petroleumtermelő vállalatok új szondákat nem állíthattak fel s így szerzett jogaikban sérelmet szenvedtek.

Az angol jegyzék, amelynek hangja barátságos, a tény előadása után befejező részében azt a véleményét fejezi ki, hogy az adott ígéreteknek megfelelően az új szabályrendelet rendelkezései csak az új engedélyekre alkalmazhatók és semmi esetre sem a régi engedélyekre s ezért az angol kormány ebben a kérdésben szabatos feleletet kér.

A jegyzék vétele után Duca külügyminiszter azonnal felkereste Constantinescu Tankréd kereskedelem- és iparügyi minisztert, aki

elismerte, hogy a szabályrendelet hibásan értelmezték,

amikor nem engedték meg a régi engedélyeseknek új szondák felállítását s kijelentette a külügyminiszter előtt, hogy rendeletet adott már ki az engedélyek megadására.

A MAI PÉNZPIAC

Szerda, október 29.

A világpiacon teljesen lényegtelen eltérések.

A belföldi pénzpiacra minden árhullámzás nélküli nap, elég kínálattal; reggel 34.50 lejcs svájci frankkal indul az üzlet, este 34.40-re csökkent az árfolyam. A többi jegyzés: egy angol font 807, egy dollár 177.5, egy francia frank 9.45, egy cseh korona 5.34, egy olasz lira 7.80, száz lejért 395 osztrák, 425 magyar korona.

Zürich. Devizák. Zárlat: egy dollár 5.19 és háromnegyed, egy angol font 23.41, száz francia frank 27.15, száz olasz lira 22.47 és fél, száz cseh korona 15.50, száz dinár 7.55 száz lej 2.90, tízezer magyar korona 0.68, tízezer osztrák korona 0.73 és egynegyed, száz járadékmárka 123 és fél.

(—) Budapesti értéktőzsde. Ma általános, de nem jelentős árfolyam-emelkedés következett be. Zárlati árfolyamok ezresekben: Magyar hitel 448, Osztrák hitel 177, Salgó 502, Rima 132, Déliavasút 59, Államvasút 490, Kéké 365, Atlantika 17.5, Ganz-Danubius 2140, Pápiripar 36, Nasici 2125, Szlavónia 86, Földhitelbank 215, Viktória malom 228, Kereskedelmi Hitelbank 22, Pesti Magyar Kereskedelmi 1070, Beocsini 850, Urikányi 825, Láng 88, Lipták 20.25, Schlick 45, Brassói 400, Zabolai 65, Baróti 2.2, Cukoripar 2350, Klotild 47, Temesi szesz 210, Hungária műtrágya 100, Olasz Bank 205, Angol-magyar 51, Leszámitoló 66, Magyar-Cseh 23.5, Nova 163, Kronbergerfa 13.5, Közuti 58, Csáky 12.5, Izzó 750, Magnezit 695, Viktória Butor 3.3, Ofa 485, Malomsoky 6.5, Pesti Hazai 2980.

Hegedül?

Fuvolázik?

Clarinetot vagy Mandolint játszik?

Az új MORAVETZ Album a fenti hangszerre is megjelent. Pompás tartalom, előkelő idillitás, olcsó ár! Mindenütt kapható!

A NAGYON SZÉP FÉRFI

Jeanne Marni regénye

Franciaából fordította: Halász Gyula

9

A klasszikus nyelvek iránt nem volt hajlama. De ha nem is volt az első tanulók közt, akadálytalanul haladt előre. Még nem volt azonban tizenhat éves, mikor egyszerre csak váratlanul, magára maradt, a világon. Anyját kolera ragadta el anélkül, hogy fiát viszontlátta és dolgait elrendezte volna, úgy, hogy Pierrenak annyi pénz sem állott rendelkezésére, hogy gyászt öltson édes anyja emlékére.

Szerencsére egy előkelő orosz nő, aki ép útutazóban volt Firenzében, felkarolta az árva diákot, Párisba vitte és beíratta a konzervatóriumba. Ott azonnal feltűnt és sikert aratott. Már a második évben a versenyen elnyerte az első díjat és a tizenkilenc éves ifjút nemsokára az Odéon színházhoz szerződtették.

— És él még az ön pártfogója? — kérdeztem tőle.

— Hogyne, de néhány nap múlva el kell utaznia Oroszországba, ahol nagyon fontos érdekei vannak; aztán újra visszatérni szándékozik Párisba. Akkor majd meg fog vele ismerkedni.

Megmutatta az arcképét.

Kicsiny, száraz, sovány, s már idősebb nő volt. Rövidre nyírt és bodrosított haja különös kifejezést kölcsönzött ennek a gögös és komor arcnak.

A fénykép alján ajánlás is volt. Nagy elnyújtott betűkkel ez volt alája írva:

Pierremnek, az én szeretett gyermekemnek

Catherine Stuleska hercegnő.

Azonban telt az idő; házasságunk előkészületei már befejezésükhöz közeledtek, midőn legnagyobb szomorúságomra, Nurieux asszonynak, aki néhány hét óta betegeskedett, férjével a dévidékre kellett utaznia.

— Nizzából fogom elküldeni a nászajándékot, mondta mosolyogva, mikor bucsuzás végett nálunk volt. Remélem, meg lesz vele elégedve. Semmi körülmenyek közt se felejtse el azonban, kis Franceom, hogy nincs és soha nem is lesz jobb barátnője nálamnál.

Szomorú voltam e látogatás után. Nagyon ragaszkodtam e kedves nőhöz, akinél az intézetből való távozásom után vendégszeretetre és anyai gyöngédségre találtam. Valami homályos sejtésem a balsorsnak azt sugarta, hogy utoljára szorítottam meg a kezét, s hogy egy igazi ragaszkodó lelket veszítettem el.

Az újságok közölték, mikor lesz az esküvőnk és roppant közönség gyűlt a templomba. Sok művészházasságot láttam, de egy sem volt ennyire érdeklőtő és látványosság-számba menő, mint a mienk.

Péterrel az oltár előtt térdepelve, hallottam, ahogy az áhítat csarnokában hangosan diskuráltak, asszonyok a nagy hőség miatt panaszkodtak, fiatal leányok fojtott hangon kacagtak és amint időről-időre valami lezuhant; mert sokan, hogy jobban lássanak, székekre álltak fel; akaratom ellenére zavart ez a zivaj, tolongás, kíváncsiság, míg Pierre el volt tőle ragadtatva.

Amikor kijöttünk a templomból, hallottam, ahogy egy vénasszony, aki a lépcsőn gubbaszkodott, reánk mutatva mondta:

— A férj nagyon is szép! De az asszony, azon nincs egy csöpp kövérség sem!

Ottthon lunch volt, melyre mindössze néhány barátunkat hívtuk meg. Mialatt anyám elragadó bájjal és szíveséggel végezte a háziasszonyi tisztet, én gyorsan átöltöztem. Fehér menyasszonyi ruhámat utitoalettel váltottam fel, mivel úgy határoztuk, hogy a gyorsvonattal Havreba utazunk és onnan Cabourgba, ahol néhány hetet fogunk tölteni.

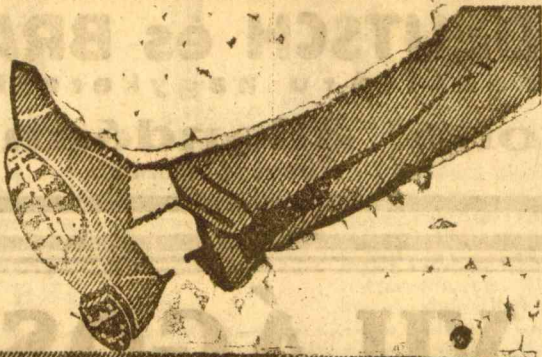
A nagy hőség ellenére nagyon kellemes volt az utazás. Pierre, aki mellettem ült, eleinte halkan beszélt hozzám, alig merte a kezemet, melyeknek puhaságát és finomságát bámulta, megcsókolni.

Este későn érkezünk Havreba. A hotel tömve volt utassal és alig kaptunk egy szobát, melynek ablakai a tengerre néztek.

Pierre éhes volt; s mialatt a nagy ebédlő egyik sarkában terítéket rögtönöztek neki, én a zugó tengert iparkodtam észrevenni. De az éjszaka sötét volt, az ég csillagtalan; s időről időre egy-egy hirtelen villám cikázott keresztül a termén.

(Folyt. köv.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

PALMA- KAUCUKSAROK és TALP

ruganyossá és zajtalanná teszi járását, kiméli lábát és cipőjét. Tartósabb a bőrnél! : :
2101

Olcsó detektív regények!

Csak 12.— lej a „DETEKTIV SOROZAT“

Minden egyes száma is tartalmaz egy teljes érdekfeszítő detektív regényt. Eddig megjelentek:

1. sz. Gaboriau: A 113-as percsomó
2. „ „ Egy nagystílű széihámos
- 3-4. „ Foley: A földalatti város Kettős szám 20 lej
5. „ Ernst Woop: A kísértet-tanya
6. „ MAURICE LEBLANC: Az olajlámpás
7. „ Schätzler-Parasini: A mediciek töre
8. „ Jajkiállítás a tulvilágról (Francia bűnügyi regény)

Egy-egy szám ára: 12.- lej

A hét nagyszerű detektív regény egyszerre

megrendelve portóköltéssel együtt

csak 90.— lejbe kerül.

„Brassói Lapok“ könyvosztálya, Brassó.

LICHTWITZ

LIQUEURS

VAROSI JODOS GYOGYFURDO

NOVISAD (Jugoszlávia)

Penso rendszer. Különd ellátás és szobák. Iszapkezelések. Sós/ütrák. Hydrotherapia. Röntgen-laboratórium. Kvarclámpa. Diathermia és villamos kezelések. Allandó fürdőorvos! Nyitva egész évben Téli kura

6626

ARADI TEXTILIPAR R.-T. ARAD

Cluji lerakata

STR. GENERAL NECULCEA 2.
(volt Korniss-u.)

777

November hó 1-én megnyílik.

RAKTÁRON TART:

nyers, fehérített és festett pamutvásznakat nyomott kartonok és szövetek szövő és háziipari fonalakat.

Eladás csak viszontelárusítóknak.

Telefonszám 633.

TUZIFA hasábos és felvágott KOKS DARABOS

SZÉNA KAPHATO

Tontsch-féle raktár

Weiss Mihály-ucca 29

2054

Telefon 286-os

Utazót

a manufaktúr- és rövidáru szakmában keresünk. — Csak szorgalmas, fiatal erőre reflektálunk, ki a három hazai nyelvet bírja és ügyes, gyakorlott árusító. — Tartós és kellemes alkalmazás.

Ajánlatokat: **Elsőrendű referenciákkal,**

„Bizalomraméltó“ jelíggel, a kiadóhivatalba

TÁRGUL-MUREŞ **DEUTSCH és BRAUN** TÁRGUL-MUREŞ
Textiláru nagykereskedés
Szövőtonal állandóan raktáron.
„Rader” No. 2291 — 767 Telefon interurban 273.

FELVILÁGOSÍTÁS!

A L E U az őszi és téli idényárut **A L E U**
tartós javulását tartós javulását
kihasználva kihasználva

**minden versenyt
kizáró olcsó
árakon**

szolgálhatjuk
ki.

*

Párisi legújabb modellek után **saját bécsi műhelyünkben** készült cikkeinkkel ezúttal is igazolni fogjuk, hogy nemcsak **divat tekintetében vezetünk**, hanem **kizárólag legjobb anyagok feldolgozásával és elsőrangú kivittel** a legkényesebb igényeknek is megfelelünk

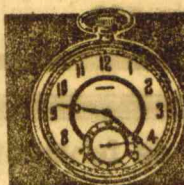
Bélelt női kabátok gyapjuszövetből Lei 1800	és feljebb
Plüsskabátok végig bélelve	
Női kabátok szőrmével	
Női ruhák gyapjuszövetből	
Aljak tiszta gyapjuszövetből	

Ezenkívül nagy választék **szőrmekabátokban, kosztümökben, bluzokban és gyermekruhákban**

Szolid árak! Olcsó árak! Cégünk renoméjának mindenkori pillérei

Fenyvesi és Sámuel

Nagyrománia legnagyobb női konfekció áruháza BRASSO, LENSOR 31—33.

Longines
7 GRANDS PRIX
Legpontosabb óra

Látszerész műhelyem
Kapu-uca 48 sz. alatt
van. Vállalom az összes szakmabeli munkákat. Teljes tiszteléssel
2114 **Illyés Károly.**

Műszaki könyvek

megérkeztek a „Brassói Lapok”
könyvosztályához. Kérjen árjegyzéket.

APRO HIRDETÉSEK

Egy szövevény: 3 lei. - Vastagabb betűvel 6 lei. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei.
Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizonyos nyosunknál is feladhat minden helységben, aki pontosan továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. — Csak válaszbellyel felszerelt kérdések közzétételére válaszolunk.

**Személyszállító
autó-vállalat.**
Jancsó. Telefon
5-30 Brassó, Fekete-uca 44. 9408

Állást keresők 1800 évi
irodai gyakorlatiattal bíró
tisztviselő bármilyen minőségben román-magyar
nyelvismerettel. November 1. belépéssel. Megkezdésük „Intelligens 6383”
jelige alatt a kiadóba kerülnek.

Úti írógépet jó állapotban keresek megvételre. Ajánlatokat ár és gyártmány megjelölésével —
Moskovicz Márton. Kovasza, továbbít. 6382

Eladó egy 850 cm. hosszú alig használt **cylinder szita** 7000 leiért
Olga malom, Köpecz. 6378

Árva leány egyszerű értelmű, lehetőleg polgári családból 16—18 éves kellemes otthon talált,
Nagy Bálintné, Hateg. 6367

Elegáns mindennemű női ruhák leggyorsabban és jutányos áron készítenek,
Kapu-uca 20 szám I. emelet alatt. 6372

Üzlethelyiség kiadó és 2 szarhart eladó. Értekezni Fekete-u. 8. 6406

Állást keres 48 éves kitanult fűszerkereskedő, nyugdíjas Mav raktárnok (románul, németül, magyarul és szerbül beszél) mint raktárnok, ügynök, esetleg bár milyen hasonló állást vállal. Cim 6400 sz. alatt a kiadóban.

Uri családnál töltőlen intelligens urileány 1—2 gyermekhez avagy idősebb urinól mellé társalkodónak ajánlkozik. Levelek Kovasza Margit Fogaras címre küldendők.

Egy fiatal egészséges nő, szoptatós daikai állást keres azonnali beépésre. Cim Boer Ann Uzor.

Feltétlenül megbízható 2 árva leány ki jól ismert jobb uri háztól ajánlkozik Katonakórház-tér 31. 6381

Kalapfajákat, kárpátfaformákat szakszerűen készítenek. W. Seifránek, Timisoara. Str. Odobescu 11. 6384

Házasságokat legelőnyösebben közvetít bélyegekkel fényképpel Gáspár igazgató Bözödújfalui Pósta Erdőszentgyörgy 6383

Egészen új szilisz plüss kabátokkával egy eladó. Kötine Fekete-uca 65 sz. hátul az udvaron. 6384

Keresetel 2 szobás konyha és esetleg hűtőszobás lakás. Cim 6400 szám alatt a kiadóban.

Keresek egy 2—3 szobás lakást, konyha kárpával. Lelepet is fizetek. Cim 6397 sz. a. a kiadóban.

Ertesítem a nagydemű közönséget, hogy marhahus kilója 20 leier kapható a Huscsarnok 11. számú fülkéjében. 6385

AR. ROSENZWEIG

GALATI, STR. COLONEL BOYLE 26.
Sürgőnycim: ROSENAR, GALATI.

Kefék, ecsetek és kefégyártáshoz szükséges nyersanyagok Rohfiber, Gehechelte Fiber, Reiswurzeln, Bassine, Piassava, Unionfiber, Cocos-fiber stb., keferámák stb. 776

Asványvizforrás

Csikmegyében, vasútállomás közelében teljesen felszerelt töltő házzal, gazdag berendezéssel előnyös feltételek mellett

eladó.

Csakis komoly és közvetlen reflektánsok irának „Alkalmi vétel” jelige alatt a kiadóba. 6386

Soci György posztó-áruházaiában, Brassó

rövid ideig tartó nagy szövet-eladás. 20.000 m. szövet kerül eddig nem létezett árakon eladásra.

Kapu-u. 27. sz. alatti áruházban | A Weisz Mihály-u. 18. sz. üzletben

15.000 méter szövet-áru | 5000 méter szövet-maradék
30%-al olcsóbban mint bárhol áll a vásárlóközönség rendelkezésére. | beszerzési áron alul lesz eladva.

Ezen hallatlan olcsó árak csak rövid ideig érvényesek!

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavállalatának köriforgógépén, Brassóban.

Isola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj